Vinařský věstník

1
2021

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 10

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Informace pro žadatele Národních dotací dotačního programu 13. pro rok 2021

V Praze dne 12. ledna 2021 – Informovace o možném podávání žádostí v rámci dotačního programu 13. PODPORA ZPRACOVÁNÍ ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A ZVYŠOVÁNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU. Žádosti se podávají přes Portál farmáře do 31. 3. 2021. Současně na základě loňských zkušeností bychom Vás rádi upozornili na nejčastější nedostatky, které se při podání žádostí a následně dokladů prokazujících nárok na dotaci vyskytly.

• V žádosti musí být projekt vyplněn ke každému předmětu dotace (13.1 – 13.9) zvlášť. Nelze uplatňovat doklady na předmět dotace, který nebyl součástí žádosti o dotaci.

• Motivační účinek – činnosti týkající se projektu NESMÍ být zahájeny před podáním žádosti o podporu. Netýká se jen úhrady finančních prostředků, ale také vystavení faktury nebo DUZP, data podepsání smlouvy, odeslání objednávky apod. Současně ke každé faktuře je nutné doložit objednávku/smlouvu. Nestačí pouze předávací protokol.

• Investice musí být v souladu s Přílohou I. Smlouvy o fungování EU uvedenou v kapitole 12 Zásad – produkty rostlinné a živočišné výroby, jakož i výrobky po prvotním zpracování, které mají s těmito produkty přímou souvislost.

• Smlouvy musí být doloženy včetně všech dodatků a příloh, u faktur se dokládají, pokud jsou vyhotoveny, položkové rozpočty.

• Zvýšit požadavek na finanční prostředky v rámci každého projektu nebo přidání nové položky v rámci projektu lze pouze do konce termínu pro příjem žádostí o dotaci (do 31. 3. 2021).

• Přepočet kurzu se provádí dle kurzu ČNB ke dni úhrady dané zálohové nebo konečné faktury. Pokud je využit kurz jiné banky, musí být nižší, než kurz ČNB v příslušný den úhrady. Přepočet se uvádí na 0,00 Kč se zaokrouhlením vždy dolů.

• Stavební náklady musí souviset s pořizovanou technologií, která byla součástí žádosti. Nelze si nárokovat samostatné vystavění haly, do které není pořizována technologie v rámci projektu, stejně jako vnější opláštění není uznatelné, jelikož přímo nesouvisí s pořizovanou technologií.

• Nejsou uznatelné náklady na dopravu, ubytování, stravovaní pracovníků, příplatky za práci o víkendu apod.

• Překlady dokladů nemusí být úřední, ale musí být z předkladu patrné, k jakému dokladu patří, obsah dokladu, částky, data. Musí se jednat o kompletní překlad dokladu.

• Neuznatelný náklad – náklady na projektovou dokumentaci – neuznatelné je vypracování žádosti o dotaci/platbu.

• Finanční zdraví je podáváno za 3 poslední účetní období, ve kterých bylo podáno daňové přiznání. V případě nově založených podniků musí být alespoň 2 tato období.

• Na výpisech z účtu musí být čitelně uvedena identifikace žadatele nebo musí být doložena k předmětnému účtu smlouva sbankou/potvrzení o vedení účtu.

ZDROJ: STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

Stanovení kurzu pro přepočet částky dotace poskytované žadatelům/příjemcům dotace 11. kola příjmu žádostí v operaci 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

13. 1. 2021 – Kapitola 4. Druh a výše dotace Specifických podmínek Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 (dále jen „Pravidla“), stanovuje výši poskytované dotace na 45 tis. EUR.

Pro účely posouzení ustanovení kap. 7. Další podmínky, bodu 6) Specifických podmínek Pravidel bude jako rozhodný použit kurz k 1. 1. 2021, což je pro jedenácté kolo příjmu žádostí kurz 26,242 CZK/EUR (kurz je stanoven v souladu s čl. 34 a 40 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014, tj. jedná se o kurz stanovený Evropskou centrální bankou, dále jen „ECB“, k 31. 12. 2020). Částka, kterou je žadatel z 11. kola povinen profinancovat (vynaložit na výdaje, které mohou být obsahem podnikatelského plánu), tak činí 1 180 890 Kč.

První splátka ve výši 50 % dotace, tj. 22 500 EUR, bude přepočtena kurzem stanoveným k 1. 1. roku podpisu Dohody o poskytnutí dotace (tj. kurzem stanoveným ECB k 31. 12. předchozího roku).

Druhá splátka ve výši 50 % dotace, tj. částka 22 500 EUR, bude přepočtena kurzem stanoveným k 1. 1. roku, ve kterém bude tato splátka vyplacena (tj. kurzem stanoveným ECB k 31. 12. předchozího roku). Druhá splátka bude vyplacena nejdříve po uplynutí 24 měsíců od data podpisu Dohody.

Příjemce dotace je povinen předložit Žádost o platbu v termínu stanoveném v Dohodě či v termínu schváleném RO SZIF na základě předloženého Hlášení o změnách. V případě nedodržení termínu bude v souladu s kap. 8. Provádění změn, podkap. 8.2., písm. d) příjemci dotace uložena příslušná kategorie sankce.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Mladým zemědělcům SZIF rozdělí dotace ve výši zhruba 168 milionů korun

Praha, 18. ledna 2020 – Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) začal vydávat rozhodnutí na Platbu pro mladé zemědělce. O tuto dotaci si v rámci Jednotné žádosti 2020 zažádalo 3 985 uchazečů. Celkem se mezi ně rozdělí cca ▸

168 milionu korun. Sazba na jeden hektar je 1 822,09 korun.

Dotace podporuje začínající zemědělce do 40 let. Ti s podnikáním buď začínají, nebo ho zahájili během 5ti let před podáním první žádosti o Platbu pro Mladé zemědělce. Platba se může poskytnout maximálně na 90 hektarů zemědělské půdy. Opatření chce přivést k podnikání mladou zemědělskou generaci a tak přispět k omlazení venkova.

Žadatelé se mohou pro urychlení výplat vzdát práva na odvolání. To je možné provést přes Portál farmáře v části Ostatní podání. Případně lze využít formulář „Prohlášení o vzdání se práva odvolání“, který je na webových stránkách www.szif.cz / JEDNOTNÁ ŽÁDOST, v sekci „Ke stažení“, ve složce Jednotná žádost. SZIF zasílá rozhodnutí o poskytnutí dotace primárně do datových schránek, nebo na Portál farmáře. Pouze v případě, že žadatel nemá datovou schránku, ani přístup k účtu na Portálu farmáře, doručí mu rozhodnutí pošta. Žadatelé, kteří potřebují obnovit přístup do Portálu farmáře SZIF/eAgri, najdou potřebné informace na https://www.szif.cz/cs/faq.

Pro případné dotazy je k dispozici infolinka SZIF na telefonním čísle 222 871 871 nebo e-mailu info@szif.cz.

LENKA REZKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Aktuální informace pro české firmy ke vstupu zahraničních občanů do ČR za účelem zaměstnání v zemědělství a potravinářství – stav od 5. 1. 2021

1. Od 5. 11. 2021, 0:00 hodin stanovuje podmínky vstupu do ČR Ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 4. 1. 2021.

2. Zahraničním pracovníkům ze třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19 (dle aktuálního sdělení Ministerstva zdravotnictví), a cizincům, kteří mají v těchto zemích přechodný nebo trvalý pobyt, je vstup do ČR umožněn za podmínky, že mají:

• povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v zemích s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19,

• jsou držiteli platného dlouhodobého víza, průkazu o povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu na území České republiky vydaných Českou republikou,

• jsou držiteli krátkodobého víza vydaného Českou republikou po 11. květnu 2020.

3. Pro zahraniční pracovníky, kteří v období 14 dnů před vstupem do ČR pobývali na území států, které nejsou na seznamu států s nízkým rizikem onemocnění COVID-19 (viz tzv. Semafor), platí povinnost nahlásit tuto skutečnost před vstupem příslušné krajské hygienické stanici prostřednictvím elektronického Příjezdového formuláře, předložit na vyžádání doklad o jeho vyplnění při hraniční nebo pobytové kontrole a do 5 dnů se na vlastní náklady podrobit RT-PCR testu na přítomnost SARS CoV-2. V případě, že do 7 dnů nepředloží negativní test, krajská hygienická stanice rozhodne o karanténě, v případě pozitivního testu o izolaci. Podmínkou vstupu těchto zahraničních pracovníků do provozu nebo na pracoviště je negativní výsledek RT-PCR testu.

4. Aktuálně je pro příjezd pracovníků z Ukrajiny do ČR možná cesta do ČR přes Maďarsko a Rakousko. Hlavním přechodem na maďarsko-ukrajinské hranici pro tranzit do ČR je hraniční přechod Čop/Záhony. Další přechody, trasy, čerpací stanice a odpočívadla vyhrazené pro tranzit jsou uvedeny na stránkách maďarské policie. Povolení k transitu není dle informace ZÚ ČR Budapešť nutné. Podmínky transitu přes Rakousko viz stránky ZÚ ČR Vídeň.

5. Dne 16. listopadu 2020 skončilo prodloužení platnosti povolení k pobytu na území ČR na základě krátkodobých pracovních nebo sezonních víz a povolení k zaměstnání pro cizince ze třetích zemí. (Prodloužení schválené vládou ČR 24. srpna se vztahovalo na pracovníky, kteří do ČR přicestovali po 12. březnu 2020.)

6. Informace o podávání žádostí na jednotlivých konzulátech lze nalézt na stránkách Ministerstva zahraničních věcí.

7. Od 15. 6. 2020 je rovněž obnoveno přijímání žádostí o tzv. zaměstnanecké karty v rámci vládního Programu kvalifikovaný zaměstnanec. Blíže viz web MPO.

8. Od 11. 5. je obnoveno přijímání žádostí o zajištění pracovníků z Ukrajiny v rámci Programu mimořádného pracovního víza – viz odkaz Ministerstva zemědělství.

Bližší informace lze získat na tel. 221812468, 221814537, 221812452.

MZE ČR, 5.1.2021

Pěstování révy vinné v České republice v roce 2020

24. 1. 2021 Tisková zpráva – Ze statistických údajů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) za rok 2020 vyplývá stálý zájem vinohradníků o výsadbu nových vinic. Z bílých odrůd se vysadilo nejvíce Pálavy a nadále se zvyšují plochy PIWI odrůd, vhodných pro ekologické pěstování.

V roce 2020 tvořila obhospodařovaná plocha vinic v ČR přibližně 17,9 tis. ha; přičemž současný produkční potenciál v ČR byl na úrovni 18,542 tis. ha. K 31. 12. 2020 bylo zaregistrováno 14 640 pěstitelů s osázenými vinicemi na celkové ploše 17 924,9071 ha. Okamžitě využitelná plocha pro výsadbu 2021 je přibližně 315 ha.

V roce 2020 byla stanovená kvóta pro přidělení povolení pro novou výsadbu ve výši 181,4 ha. Ve stanoveném termínu požádalo 174 pěstitelů o povolení nové výsadby. Bylo vyhověno všem žadatelům.

Vloni bylo vysázeno 296,3159 ha nových vinic. Mezi nejčastěji vysazované odrůdy révy vinné v tomto roce patřily: Pálava (31,62 ha), Ryzlink rýnský, (30,71 ha), Veltlínské zelené (20,54) ha z bílých odrůd. Z modrých odrůd je to Rulandské modré (14,2 ha). Z PIWI odrůd se nejvíce sázel Hibernal 14,72 ha.

Ve srovnání s minulým rokem ploch vinic mírně ubylo, což bylo ovlivněno zejména rozsáhlejší plochou vyklučených vinic a odregistrováním vinic zaniklých subjektů.

Z celkových 17 925 ha obhospodařované plochy vinic tvoří více než dvě třetiny odrůdy moštové bílé, jejichž plocha se zvyšuje, jednu třetinu odrůdy moštové modré a zanedbatelný podíl necelé 0,5 % připadá na stolní a podnožové odrůdy, ke kterým lze přiřadit i šlechtitelský materiál.

Průměrné stáří nejvíce pěstovaných odrůd je 21 let. Zvláštní skupinou jsou odrůdy PIWI, vhodné pro ekologické, či bio pěstování. Jejich výměra je na konci roku téměř 740 hektarů. To je oproti loňsku o 46 hektarů víc. Nejpěstovanější odrůdou v této skupině je Hibernal s aktuální plochou 361 ha.

K největším vinařským obcím v ČR patřily podobně jako v letech předešlých Velké Bílovice (771 ha), Valtice (592 ha), Mikulov (520 ha), Čejkovice (513 ha), Dolní Dunajovice (425 ha), Novosedly (424 ha), Velké Pavlovice (368 ha), Vrbo-

vec (324 ha) a Kobylí (296 ha). Ve vinařské oblasti Čechy je největší obcí Mělník (106 ha).

Pro rok 2021 je určena kvóta k povolení nové výsadby 180,7 ha. O povolení mohou vinohradníci žádat do 28. 2. 2021.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ

Evropská komise schválila rozšíření podpory pro ovocné sady na všechny podniky, pomůže to rozšířit plochy sadů

13. 1. 2021 – Tisková zpráva – Evropská komise (EK) včera prostřednictvím tiskové zprávy oznámila, že České republice schválila rozšíření podpory pro restrukturalizaci ovocných sadů a budování závlah v ovocných sadech na všechny podniky bez rozdílu velikosti. Zároveň oznámila, že prověří, zda některé firmy v minulosti u těchto dotačních programů nečerpaly podporu v rozporu s pravidly. Tyto firmy přitom při vnitřní kontrole odhalilo Ministerstvo zemědělství (MZe) a již před dvěma lety vydalo Rozhodnutí o odnětí podpory. Oficiální informaci o schválení notifikace ani zahájení kontroly zatím MZe od Komise neobdrželo.

Některá média včera bohužel zkreslila základní fakta a spojila informace, které spolu nesouvisí. Důležitá informace, kterou v tiskové zprávě na prvním místě uvedla i Evropská komise, v médiích vůbec nezazněla. „Komise schválila rozšíření našich stávajících podpor pro závlahy a budování ovocných sadů na všechny podniky bez rozdílu velikosti, dokonce explicitně konstatovala, že taková veřejná podpora je v souladu s pravidly Evropské unie. To je nesmírně důležité pro celý sektor ovocnářství, jestliže chceme mít více tuzemského ovoce, musíme podporu poskytovat všem, kteří mají zájem se o náročnou produkci ovoce starat. Výměra ovocných sadů v ČR se dlouhodobě snižuje, rozšíření podpory pro všechny podniky by tedy mělo pomoci tento negativní trend zvrátit," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Česká republika je v současnosti soběstačná v produkci ovoce pouze z 39 procent, zbytek ovoce musí dovážet. U konzumních jablek například musí dovážet více než 50 procent.

Pokud jde o avizované vyšetřování v minulosti údajně neoprávněně přidělených dotací pro některé firmy (MZe opět vychází pouze z informací v tiskové zprávě EK, oficiální informaci neobdrželo), Ministerstvo zemědělství s nimi v minulosti zahájilo řízení a již v lednu 2019 vydalo Rozhodnutí o odnětí této podpory. Po následném odvolání některých firem toto Rozhodnutí potvrdil ministr zemědělství v rámci rozkladové komise a dotace jsou vymáhány zpět. Celkem jde o sedm firem a dotace v celkové částce 24,5 milionu korun. Zemědělské podniky však napadly pravomocné rozhodnutí MZe žalobou u soudu, toto soudní řízení prozatím není ukončeno.

Média včera uvedla, že podle europoslance Tomáše Zdechovského se Komise zabývala podněty, které dostala po únorové misi skupiny europoslanců v ČR. Ohlášené šetření Evropské komise ovšem souvisí s programy, které EK nyní schválila, a nemá žádnou souvislost s únorovou misí europoslanců, o které europoslanec Zdechovský mluví, protože nejde o eurofondy. Ani v tiskové zprávě Evropské komise není o spojitosti s únorovou misí europoslanců zmínka.

Média rovněž uvedla, že po „zevrubném přezkoumání dotací spojených s ovocnými sady dospěla (Evropská komise) k závěru, že některé velké podniky inkasovaly dotace v řádech desítek milionů eur (stovek milionů korun), které byly určeny pro malé a střední firmy". Ani tato informace není pravdivá, EK nic takového v tiskové zprávě neuvádí. Jak již bylo uvedeno, MZe vymáhá po firmách zpět celkem 24,5 milionu korun, tedy nikoliv stovky milionů korun.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Tisková zpráva EK: Státní podpora – Komise schvaluje českou investiční podporu pro sady a zavlažování a zahajuje hloubková šetření českých opatření ve prospěch velkých zemědělských podniků

Brusel, 12. 1. 2021 – Evropská komise schválila dva české režimy investiční podpory na restrukturalizaci sadů a zavlažování. Současně zahájila hloubkové šetření s cílem posoudit, zda investiční podpora, která byla v minulosti poskytnuta některým velkým podnikům působícím v odvětví zemědělství, byla v souladu s pravidly EU pro státní podporu v odvětví zemědělství. Dále Komise zahájila hloubkové šetření s cílem posoudit, zda je v souladu s uvedenými pravidly také minulá a plánovaná podpora pro některé velké podniky na pojištění plodin a hospodářských zvířat.

Česko oznámilo Komisi dva plánované režimy podpory investic do restrukturalizace sadů a zavlažování, určené pro podniky působící v odvětví zemědělství bez ohledu na velikost. Odhadovaný rozpočet na první z těchto režimů činí 52,4 milionu EUR a na druhý 21 milionů EUR.

Komise zjistila, že podpora, kterou české orgány hodlají v rámci těchto dvou oznámených režimů poskytnout, je v souladu s podmínkami stanovenými v pokynech ke státní podpoře v odvětví zemědělství z roku 2014, pokud jde o všechny typy příjemců. Na tomto základě a podle pravidel EU pro státní podporu Komise režim schválila.

Pokud jde o minulou podporu, Komise při posuzování navrhovaných opatření zjistila, že české orgány poskytující podporu v minulých letech chybně zařadily některé příjemce uvedených režimů mezi malé nebo střední podniky, ačkoli ve skutečnosti šlo o velké podniky. Podle zjištění Komise tyto velké podniky obdržely podporu na základě stávajících českých režimů, na které se vztahuje bloková výjimka podle nařízení o blokových výjimkách v zemědělství a které jsou dostupné pouze malým a středním podnikům.

Pokyny Komise ke státní podpoře v odvětví zemědělství z roku 2014 umožňují členským státům poskytovat investiční podporu za určitých podmínek podnikům všech velikostí. Je-li investiční podpora poskytnuta velkým podnikům, z důvodu jejích potenciálních rušivých účinků je třeba splnit určité dodatečné podmínky, aby se zajistilo, že případné narušení hospodářské soutěže bude minimalizováno. Investiční podpora velkým podnikům zejména musí:

i) mít skutečný motivační účinek, tj. příjemci by investici bez veřejné podpory neuskutečnili (konkrétně musí být v „hypotetickém srovnávacím scénáři" popsána situace, kdy by podpora neexistovala), a

ii) být omezena na nezbytné minimum na základě konkrétních informací.

V této fázi má Komise pochybnosti, zda podpora, kterou již Česko poskytlo velkým podnikům, tyto podmínky splňuje. Zejména nebyl předložen hypotetický srovnávací scénář, aby bylo zajištěno, že podpora, která byla velkým podnikům ▸

v minulosti poskytnuta, byla přiměřená. Komise nyní bude dále zkoumat, zda jsou její počáteční obavy opodstatněné. Zahájení hloubkového šetření otevírá prostor k tomu, aby se k danému opatření vyjádřily všechny zúčastněné strany. Nijak ovšem nepředjímá výsledek celého šetření.

Podpora na pojištění plodin a hospodářských zvířat pro velké podniky

Česko oznámilo Komisi své plány poskytnout veřejnou podporu ve výši 25,8 milionu eur na pojištění plodin a hospodářských zvířat pro velké podniky. Z posouzení Komise vyplynulo, že taková podpora již byla v minulosti poskytnuta příjemcům, kteří byli českými orgány poskytujícími podporu chybně zařazeni mezi malé a střední podniky, zatímco ve skutečnosti se jednalo o velké podniky. V této fázi má Komise pochybnosti, zda podpora České republiky na pojištění plodin a hospodářských zvířat, která byla poskytnuta v minulosti, splňuje požadavky stanovené pro velké podniky v pokynech ke státní podpoře v zemědělství z roku 2014. Vzhledem k tomu, že příjemci, kteří byli mylně klasifikováni jako malé a střední podniky, nepředložili hypotetický srovnávací scénář, je v tomto ohledu nepravděpodobné, že by české orgány mohly zajistit, aby podpora poskytnutá velkým podnikům měla motivační účinek.

V rámci režimu oznámeného Českem budou muset příjemci požádat o podporu až ve fázi platby pojistného, a nikoli před podpisem pojistné smlouvy. Komise má proto v této fázi pochybnosti, zda má opatření skutečný motivační účinek, jinými slovy, zda by příjemci neuzavřeli pojistné smlouvy i bez veřejné podpory. Rovněž v případě minulých a plánovaných podpor na pojištění plodin a hospodářských zvířat pro velké podniky bude nyní Komise dále zkoumat, zda jsou její počáteční obavy opodstatněné. Zahájení hloubkového šetření umožňuje, aby se k danému opatření vyjádřily všechny zúčastněné strany. Nijak ovšem nepředjímá výsledek celého šetření.

Souvislosti

Vzhledem k tomu, že zemědělci mají často omezené možnosti financování, umožňují pokyny Komise z roku 2014 týkající se státní podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech, aby členské státy poskytovaly podnikům podporu na investice a platby pojistného. Taková opatření by však měla splňovat řadu podmínek, k nimž patří zejména tyto:

• zásada „motivačního účinku“: žádost o podporu musí být podána před zahájením podporované činnosti,

• požadavek, aby velké podniky prokázaly „motivační účinek“ prostřednictvím „hypotetického srovnávacího scénáře“: musí písemně doložit, co by se stalo v situaci, kdy by podpora nebyla poskytnuta,

• podpora musí být přiměřená a

• zvláštní podmínky týkající se způsobilých činností, způsobilých nákladů a intenzity podpory.

Definici malých a středních podniků obsahuje příloha I nařízení Komise (EU) č. 702/2014. V tomto nařízení se také vysvětluje, že rozvoj malých a středních podniků mohou omezovat selhání trhu. Malé a střední podniky mají obvykle potíže při získávání kapitálu nebo půjček, a to kvůli neochotě některých finančních trhů riskovat a kvůli omezenému zajištění, které jsou tyto podniky schopny nabídnout. Skutečnost, že mají omezené zdroje, může rovněž omezovat jejich přístup k informacím, zejména o nových technologiích a potenciálních trzích. Jak soudy Unie soustavně potvrzují, definice malého a středního podniku musí být vykládána restriktivně.

(KRÁCENO)

Pomalý rozjezd očkování: Bez vakcíny nebudou brigádníci, bojí se zemědělci

Pomalý rozjezd plošného očkování proti koronaviru děsí české zemědělce. Přestože zemědělství patří mezi obory, které se s koronavirovou krizí vyrovnávají snáze, také jemu chybějí pracovníci. Již za dva tři měsíce přitom budou nezbytně potřeba na jarní sezonní práce.

„Očkování nebude pravděpodobně probíhat natolik rychle, aby už v březnu bylo bez omezení možné cestovat mezi Českou republikou a státy jako jsou Bulharsko, Rumunsko, Ukrajina nebo Slovensko,“ řekl Deníku prezident Agrární komory Jan Doležal. Potíže mohou mít třeba pěstitelé chmele, ovocnáři, zelináři i producenti květin či lesní školky. „Stejně jako v loňském roce se tak bude nutné obrátit na domácí zdroje pracovníků, kteří jsou však v mnoha případech dražší a méně efektivní,“ obává se Doležal.

Zemědělci se přitom potýkají se stejnými nepříjemnosti jako většina české veřejnosti. „Opakovaně míváme problémy se zaměstnanci, kteří jsou nemocní, v karanténě či musí pečovat o děti, které nemohou navštěvovat školy,“ uvedl předseda Asociace soukromého zemědělství (ASZ) Jaroslav Šebek. „Situaci navíc komplikují velice náročná byrokratická opatření,“ konstatoval.

Podle agrárního analytika Petra Havla se ale české zemědělství s letošní sezonou dokáže vypořádat bez větších potíží, pokud ovšem počasí nepřipraví žádná extrémně nepříjemná překvapení. „I loni v době různých uzávěr a regulací fungovalo kontinuálně dál,“ uvedl Havel. Bylo to ovšem za cenu výrazného zvýšení nákladů, které si vyžádala například všechna nová hygienická pravidla kvůli nemoci covid-19.

To se ovšem k nelibosti zemědělců neprojevilo na cenách, které zemědělcům odběratelé za jejich produkci platí. „V obchodech se sice zvýšily ceny zeleniny, ovoce, masa, mléčných výrobků, ale třeba u vepřového masa došlo k razantnímu poklesu výkupních cen,“ řekl Deníku mluvčí Zemědělského svazu Vladimír Pícha.

Nejen rostoucí náklady na zemědělskou výrobu, ale také stále přísnější pravidla pro používání pesticidů i větší zájem spotřebitelů o zdravé produkty a biopotraviny se podle Havla v dohledné budoucnosti projeví ve vyšší ceně potravin. „Důvody k němu se pořád kumulují, do nekonečna to zadržovat nejde,“ míní Havel. Připomněl rovněž, že v krajně nepříjemné situaci se ocitli zejména zemědělci provozující agroturistiku, za kterou lidé jezdí do jejich penzionů a dalších ubytovacích kapacit. Obvykle to sice bývá jen doplňková činnost, ale podnikání založené hlavně na turistice se může potýkat s existenčními problémy. „Navíc nedostanou žádné kompenzace, protože spadají do kategorie individuálních ubytovacích zařízení, která ani po posledních novelizacích na pomoc nemají nárok,“ vysvětlil Havel.

„Vládní podpora na pomoc covidem postiženým rodinným farmám, respektive menším zemědělcům je mizivá, neboť podpůrná opatření jsou orientována hlavně pro velké potravinářské provozy. Přitom udržení lokálního trhu se zemědělskými produkty a s potravinami je v takové krizové situaci naprosto zásadní,“ prohlásil zástupce farmářů Šebek.

Ministerstvo zemědělství uvedlo, že například zemědělci dodávající své pro-

dukty provozovatelům stravovacích služeb mohou do 15. ledna žádat o finanční pomoc ze speciálního dotačního programu. „Situaci v potravinářském sektoru pečlivě sledujeme a průběžně vyhodnocujeme. Nevylučujeme přijetí dalších kompenzačních opatření," řekl Deníku mluvčí resortu Vojtěch Bílý.

WWW.DENIK.CZ, AUTOR: JIŘÍ JANDA, 7. 1. 2021

Platnost osvědčení o odborné způsobilosti po dobu trvání nouzového stavu a mimořádných opatření v ČR

6. 1. 2021 – Vzhledem k přetrvávajícímu nouzovému stavu v České republice (aktuálně platnému do 22. 1. 2021), sděluje tímto ÚKZÚZ, že jsou i nadále v platnosti níže uvedené informace k osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin.

Na osvědčení o odborné způsobilosti, jehož platnost končí v době vládou vyhlášeného nouzového stavu, se pohlíží jako na osvědčení platné, je-li splněna základní podmínka pro jeho prodloužení. Touto podmínkou je podaná žádost o prodloužení platnosti osvědčení před uplynutím doby jeho platnosti.

V případě, kdy je zapotřebí k výkonu povolání či podnikatelské činnosti osvědčení o odborné způsobilosti a žadatel dosud není držitelem žádného osvědčení, bude po dobu nouzového stavu akceptováno na místo osvědčení podání přihlášky do vzdělávacího zařízení k jeho získání.

Samotné kurzy a zkoušky, které měly proběhnout v době nouzového stavu, mohou proběhnout až po jeho skončení, a to ve lhůtě do 3 měsíců od ukončení nouzového stavu.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Příručka Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2021

V Praze dne 8. ledna 2021 – V příručce pro zemědělce najdete aktuální podmínky kontrol podmíněnosti pro rok 2021. Níže jsou shrnuty změny pro nový rok. Současně zde připojujeme informace k povinné registraci provozovatele potravinářského podniku.

ZMĚNY V OBLASTI PRAVIDEL PODMÍNĚNOSTI ÚČINNÉ OD 1. 1. 2021

Standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu:

DZES 3 a) Zacházení se závadnými látkami v rámci ochrany povrchových a podzemních vod a životního prostředí:

U standardu DZES 3a dochází nově k hodnocení předložení aktuálních schválených havarijních plánů dle § 39 zákona o vodách do hodnocení standardu. V praxi to bude znamenat, že fyzické nebo právnické osoby, které jsou uživateli závadných látek a s těmito látkami zachází ve větším rozsahu nebo s těmito látkami zachází tak, že je to spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, budou i pro účely hodnocení standardu DZES 3a povinny disponovat schváleným plánem opatření pro případ havárie na základě ustanovení §39 zákona o vodách a vyhlášky č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků.

V návaznosti na výše zmíněnou úpravu došlo k úpravě hodnocení ostatních částí tabulky včetně rozšíření způsobu hodnocení trvalosti.

DZES 3 c) Skladování závadných látek v rámci ochrany povrchových a podzemních vod a životního prostředí:

Úprava způsobu hodnocení standardu DZES 3c představuje zpřesnění hodnocení rozsahu v návaznosti na § 39 odst. 5 zákona o vodách. V rámci zpřesnění hodnocení je nově zahrnuta také kontrola skladovacích prostor pro skladování použitých obalů. Rozšíření možností konstatování znečištění v rámci hodnocení závažnosti DZES 3c umožní zohlednit i případy podnětů ze strany ČIŽP nebo Policie ČR – na základě fotodokumentace apod., v rámci kterých bylo znečištění prokázané. V těchto případech nemusí být, vlivem časového zpoždění kontroly vedené následně ÚKZÚZ, únik závadných látek nebo znečištění viditelné proto, že bylo jinými orgány již dříve prokázáno. Pro zajištění přesnosti hodnocení došlo zároveň rozšíření způsobu hodnocení trvalosti.

DZES 7 d) Omezení souvislé plochy jedné plodiny:

Od roku 2021 se již podmínka standardu bude vztahovat na DPB s kulturou standardní orná půda i mimo erozně ohrožené plochy. Výjimka k omezení plochy jedné plodiny vztahující se na DPB, na které byla podána žádost k podopatření biopásy nebo podopatření ochrana čejky chocholaté v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření, a to i pro navazující tato opatření, a na kterém byly ve vegetačním období podmínky předepsané pro tato podopatření je pro rok 2021 omezena jen na určitou velikostní kategorii dílů půdních bloků do 40 ha. Pro DPB nad 40 ha se závazkem podopatření biopásy nebo podopatření ochrana čejky chocholaté platí, že výměra plochy pod těmito podopatřeními musí činit minimálně 5 % výměry dílu půdního bloku, aby výjimka mohla být uplatněna.

Povinné požadavky na hospodaření:

Upraveno je znění požadavku PPH 1/3 – „Byl dodržen maximální limit 170 kg N/ha/hospodářský rok, který se uzavře v kalendářním roce podání jednotné žádosti, v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?" v souladu se zněním novelizovaného § 8 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů.

Upraveno je znění požadavku PPH 4/9 – „Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů nebo zakázaných látek tak, aby se předcházelo kontaminaci krmiv, a eliminuje zacházení s medikovaným krmivem riziko jeho zkrmení necílovými zvířaty nebo křížové kontaminace jiných krmiv?" s ohledem na úpravu vymezení požadavků v Příloze III nařízení (EU) č. 1306/2013 kontrolní bod nezahrnuje požadavek na čistotu skladů a opatření k hubení škůdců. Návazně na změnu požadavku je upraveno jeho hodnocení.

Upraveno je znění požadavku PPH 10/2 – „Byl aplikovaný přípravek použit v souladu s účelem jeho povoleného použití?", které se přizpůsobuje širšímu použití požadavku a neomezuje se pouze na aplikaci hodnoceného přípravku do plodiny v souladu se zněním článku 91 nařízení (EU) č. 1306/2013. Návazně na změnu požadavku je upraveno jeho hodnocení.

Úprava byla provedena pro hodnocení trvalosti požadavku PPH 13/1, kterým je požadován dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata v rámci požadavků welfare zvířat. Hodnocení porušení tohoto požadavku ze strany Státní veterinární správy má tak vždy trvalý charakter.

Přílohy:

Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2021

Informace k registrační povinnosti SZPI

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělská produkce 2020: nárůst, ale i vyšší náklady. Podnikatelský důchod českého zemědělství poklesl loni o čtvrt miliardy korun

12. 1. 2021 – Tisková zpráva – Zemědělská produkce České republiky vzrostla loni o 1,5 miliardy korun, pomohly tomu příznivější klimatické podmínky a lepší sklizňové výnosy. Celkově se ve srovnání s předešlým rokem produkce zvýšila o 1 %, náklady stouply o 1,7 %. Podnikatelský důchod zemědělství klesl o čtvrt miliardy korun. Výsledky ovlivnilo například přemnožení hrabošů i pandemie koronaviru. Předběžné údaje českého zemědělství připravil Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI).

„Ačkoliv se výsledek čisté přidané hodnoty díky lepším sklizním v loňském roce zvýšil, konečná hodnota důchodu ze zemědělské činnosti klesla o 1,4 % na 19,8 miliardy korun. Zhruba 57 % z této částky připadá podnikům fyzických osob, pro které to je nejenom zisk, ale také zdroj prostředků na úhradu odměny za vlastní práci.“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Podnikatelský důchod by se měl podle očekávání meziročně snížit o 1,5 % na 16,7 miliardy korun. Z této hodnoty připadá přibližně 61% podíl podnikům fyzických osob. Ukazatel podnikatelského důchodu je důchod ze zemědělské činnosti, od kterého jsou odečtené investiční dotace.

V roce 2020 byl vývoj celkové produkce příznivý, vzrostla o 1,5 miliardy korun na 152,6 miliardy korun, a to hlavně díky dobrým klimatickým podmínkám. Na rostlinnou výrobu však mělo nepříznivý dopad přemnožení hraboše polního, který se loni rozšířil z Moravy do českých krajů. Nejvíce byl postižen kraj Ústecký a Středočeský.

Zemědělství se v minulém roce muselo potýkat také s negativními dopady pandemie koronaviru, která měla vliv na pracovní síly v zemědělství i na ceny a odbyt zemědělských komodit. Celkovou produkci zvýšila zejména produkce rostlinná, u které se odhaduje meziroční zvýšení o 2,3 %. Živočišná produkce mírně poklesla o 0,6 %.

Meziročně se zvýšila hodnota produkce olejnin, cukrovky, ovoce, vína, krmných plodin, mléka a vajec. Snížení se očekává u obilovin, brambor, průmyslových plodin a hovězího masa. U produkce vepřového masa se předpokládají podobné výsledky jako v roce 2019.

Podle odhadu by měly celkové náklady meziročně vzrůst o 3 miliardy korun na 180,2 miliardy korun. Největší podíl na nich má výrobní spotřeba, která by se měla meziročně zvýšit o 1,2 %. Externí náklady by měly růst rychlejším tempem o 2,6 %, a to zejména kvůli zvýšení mzdových nákladů a nájemného za půdu a budovy. Očekává se také navýšení hodnoty odpisů.

U provozních podpor se předpokládá meziroční zvýšení o necelá tři procenta. Navýšení ovlivnilo zvýšení kurzu EUR, kterým se přepočítávají přímé platby. Investiční dotace by měly být na obdobné úrovni jako v roce 2019.

Odhad hospodářských výsledků zemědělství za rok 2020 zpracoval Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). Jde o hospodářské výsledky, které reprezentují komerčně zaměřené podniky v celém zemědělském sektoru.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Výskyt hraboše polního v prosinci 2020

6. 1. 2021 – Z prosincových dat ÚKZÚZ získaných z monitoringu výskytu škodlivých organismů vyplývá, že celorepublikový průměr intenzity výskytu hrabošů od října neustále stoupá a ani významné srážky v průběhu podzimu růst populací významněji neovlivnily. V prosinci tak počty aktivních nor na hektar (AVN/ha) dosáhly hodnoty 817 AVN/ha, což u ozimých plodin, odpovídá 4,1násobku podzimního prahu škodlivosti. K nejvýznamnějšímu navýšení četnosti hrabošů došlo v Královehradeckém kraji, a to až na 10,5násobek prahu škodlivosti. Mezi další nejpostiženější kraje i nadále patří Středočeský a Ústecký kraj. Nárůst pokračuje v Olomouckém, Karlovarském, Libereckém i Jihomoravském kraji.

Data reprezentují výstupy monitoringu hraboše polního prováděného terénními inspektory ÚKZÚZ v ozimých plodinách a dále v jetelotrávách, vojtěšce, jeteli a trvalých kulturách, včetně sadů a vinic. Stále platí, že hraboš se v prosinci vyskytoval mozaikovitě a lokálně způsoboval i v závěru roku škody.

I přes srážkově nadnormální průběh závěru roku 2020 se populace hraboše celorepublikově drží na 4násobku prahu škodlivosti. Přestože se jednalo, v porovnání s rokem 2019, o poloviční hodnotu průměrné početnosti, populace hrabošů vstupují do nového roku v relativně vysokých počtech.

Průběh počasí v závěru roku nepřál aplikacím rodenticidů. V průběhu prosince se objevily nové lokality s významným poškozením, v řadě případů se bude o budoucnosti porostů zejména krmných plodin rozhodovat během prvních měsíců nového roku.

I přes snahu řady zemědělců bojovat s populacemi přemnožených hlodavců biologicky (umístění berliček pro podporu výskytu dravých ptáků), je na těchto polích vidět rozšiřující se problém poškození.

Je zřejmé, že i v roce 2021 bude nutné hraboši věnovat zvýšenou pozornost.

Aktuálně evidujeme 31 okresů ohrožených kalamitním výskytem hraboše polního.

Inspektoři ÚKZÚZ budou i v průběhu zimních měsíců intenzivně monitorovat vývoj populací tohoto škůdce a průběžně informovat veřejnost na webu ÚKZÚZ a prostřednictvím Rostlinolékařského portálu.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Chceme stejné peníze jako dostávají restaurace, volají dodavatelé

Uzavřené podniky v gastronomii a hotely mají dopad i na další byznys, který je s nimi provázán. Přes 140 firem podepsalo výzvu vládě, která podle nich přehlíží potíže více než 100 tisíc lidí pracujících v těchto oborech. Vládní opatření nelikvidují jen uzavřené hotely a restaurace, ale také společnosti, které jsou na tyto segmenty napojené, například dodavatele, vinařství či prádelny. „Stát po nás nemůže chtít, ať platíme zaměstnance. Pokud nám nedá podporu, přijde masivní propouštění,“ říká majitel firmy Fany Gastroservis a iniciátor veřejné výzvy vládě Pavel Faiereisl. Jelikož podnikání provázané s gastronomií stát oficiálně nezavřel, firmy ani živnostníci si nemohou sáhnout na stejnou podporu jako restaurace či hotely. Faiereislova firma dodávala potraviny do 3 000 restaurací ▸

v Praze a okolí, avšak v důsledku vládních opatření přišla o desítky milionů korun. Své zaměstnance zatím platí z úspor, do kterých sahá už deset měsíců. Nejvýznamnější firmy se teď spojily a v dopise vyzývají vládu, aby je neopomíjela. „Jsme přímo navázáni na gastronomii, ale není na nás vidět. Současná vládní opatření jsou pro nás v podstatě likvidační. Každý další den vládních omezení nás posouvá blíže ke krachu našich firem," popisují signatáři výzvy. Zpráva dále uvádí, že postiženými nejsou jen firmy, ale i zaměstnanci a OSVČ. „Pracujeme jako skladníci, řidiči, telefonní operátorky, expedienti, fakturantky, obchodní zástupci, manažeři, servisní technici, baristé, sommeliéři, řezníci, zelináři, pekaři, sládci, vinaři, cukráři, potravináři, výrobní dělníci, skláři, pracovníci v porcelánkách, projektanti, účetní, poradci, pradleny a v mnoha dalších profesích," píše se ve výzvě. Výzvu podepsalo přes 140 společností, kterých se opatření dotýkají. „Deset měsíců pokusů o vyjednávání s představiteli státu nepřineslo jediný hmatatelný výsledek, protože tento segment jako jediný zůstává bez vládní podpory. To má dopad na zaměstnance a spolupracující osoby, které jsou častokrát jedinými živiteli více než 100 000 rodin v celé naší zemi," uvedl Faiereisl. Výsledek Faiereislova dřívějšího jednání s vládou byl poslední kapkou, která ho přiměla k sepsání veřejné výzvy. „Když jsem situaci popisoval panu ministru Havlíčkovi, nepřímo mi řekl, abych si na mzdy zaměstnanců půjčil. Místo toho, aby se o nás stát postaral, hodil na podnikatele břemeno," sdělil Faiereisl. Mezi podepsanými společnostmi jsou například AG Seafood, Blatenská ryba, Znovín Znojmo, Fruta Bohemia a Mlékárna Olešnice. Po vládě požadují, aby jim poskytla obdobné kompenzace jako ostatním podnikatelům a pracovníkům v pohostinství. Jde o finanční podporu 500 korun za každého zaměstnance a kalendářní den a kompenzaci nákladů na nájem provozních, skladových a kancelářských prostor. Dále žádají vládu, aby gastronomickým provozům umožnila opět fungovat alespoň v omezeném režimu.

ZDROJ:WWW.SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: SOFIE KRÝŽOVÁ, 11. 1. 2021

Smlouva: Mzdové tarify v zemědělství vzrostou letos o 3,2 %

Mzdové tarify v zemědělství vzrostou v letošním roce v průměru o 3,2 procenta, nejnižší třídy vzrostou o více. Oznámili to dnes na tiskové konferenci při podpisu kolektivní smlouvy odbory a zaměstnavatelé. Smlouva bude zpětně platit od začátku ledna do konce roku. Navýšení kopíruje loňskou inflaci. Podpis dohody předcházelo vyjednávání, které začalo loni v listopadu. Tři nejnižší tarifní třídy porostou nejvíce, protože se jich dotkne navýšení minimální mzdy. Ta od letošního roku stoupla o 600 korun na 15.200 Kč. Ostatní tarify se zvednou o tři procenta. Podle předsedy Zemědělského svazu ČR Martina Pýchy je v zemědělství situace složitá, i když jako celek nebylo postižené koronavirovou krizí tolik jako jiné obory. "Jsou tu ale skupiny zemědělců, které jsou navázány na farmářské trhy, restaurace nebo další segmenty, kde se to projevilo," dodal. Podle něj si zaměstnanci také polepší zrušením superhrubé mzdy. Smlouvu s odbory podepsal také Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů. Smlouva bude rozšířena na celé odvětví, její podmínky se tak budou vztahovat na všechny subjekty v zemědělství, lesním a vodním hospodářství. Podle předsedy zemědělských odborů Bohumíra Dufka se bude nejspíš do budoucna snižovat zaměstnanost v zemědělství spolu se zvyšováním efektivity práce. Počet pracovníků v zemědělství předloni klesl o 1,2 procenta na 99.000, ačkoli se o rok dříve zdálo, že se počet lidí v sektoru stabilizoval. Podle tajemnice Agrární komory ČR Gabriely Dlouhé byly na vině i nižší mzdy, mladší ročníky hledají jinou práci než jejich dědové. Podle údajů Českého statistického úřadu klesly loni ve třetím čtvrtletí meziročně platy v zemědělství o 1,3 procenta na 29.492 korun. V celém hospodářství činily v průměru 35.402 Kč.

ZDROJ:WWW.AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 15. 1. 2021 (KRÁCENO)

Výsledky kontrol potravin za rok 2020: ČR není popelnicí Evropy

Někdo si sám dělá ze svého nákupního košíku odpadkový koš, říká inspekce. Jaké byly nejhorší potraviny roku 2020, co zjistily kontroly a jak situaci ovlivnil koronavirus? Zástupci dozorových orgánů exkluzivně pro server Vitalia.cz ohodnotili situaci v bezpečnosti a jakosti potravin na našem trhu. Podívejte se, které potraviny skončily „na pranýři". Podle údajů aktuálně dostupných za rok 2020 vypadá situace následovně: Nejvíce problémů kontroloři odhalili již tradičně u masa a masných výrobků (celkem 65 případů). Většinou se jednalo o zkažené potraviny, které odborníci hodnotí jako nebezpečné. Druhou, rovněž klasicky problematickou skupinou, byla vína (celkem 54 případů). Zde měli výrobci potíže zejména s jakostí. Problémy jsou s některými výrobci vína, doplňků stravy, provozovateli e-shopů atd. Ale to není nic mimořádného. Důsledně bude v roce 2021 kontrolována distribuce vína ve stáčírnách atd.

ZDROJ:WWW.VITALIA.CZ, AUTOR: LENKA KRBCOVÁ, 5. 1. 2021 (KRÁCENO)

Kvóty na potraviny rozdělily zemědělsko-potravinářskou veřejnost

Praha 20. ledna (ČTK) – Agrární komora ČR a Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků podporují změnu, podle které bude muset být v provozovnách nad 400 metrů čtverečních povinně určité množství některých potravin z Česka. Naopak proti se staví Potravinářská komora ČR, Vinařská unie ČR nebo například České sdružení značkových výrobců. Podle prezidenta agrárníků Jana Doležala novinka nepovede ke zdražování, naopak prezidentka potravinářů Dana Večeřová se obává toho, že z pultů zmizí mnohé zboží, které se nebude moci podle stávajících definic označit za české potraviny. Agrofert uvedl, že novelu zákona neinicioval.

Novelu zákona o potravinách dnes schválila Sněmovna. Nová povinnost se bude vztahovat například na vejce, med, květák, zelí nebo česnek. Spadat pod ni budou i čerstvé a chlazené hovězí, vepřové a skopové maso. Kvóta se dál bude vztahovat i na řepkový a slunečnicový olej, mléko, sýry nebo tvaroh. "Podíly by měly brát v potaz vážený průměr napříč vybranými kategoriemi, aby bylo možné podmínku splnit již od začátku i tam, kde má ČR výrazně nízkou soběstačnost," uvedl prezident komory Doležal. Zdražení zboží to podle něj nepřinese. "Výkupní ceny zemědělských výrobců i průmyslových výrobců jsou v ČR dlouhodobě nízké. Problém je v nastavení obchodní přirážky řetězců, které nakupují nekvalitní a dotovanou nadprodukci ze zahraničí a využívají tyto nízké ceny k tlaku na tuzemské dodavatele," řekl. Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků nevidí novelu zákona jako narušení běžné soutěže, což oponenti novely čas-

to připomínají. Podle kritiků novely návrh neprojde přes notifikaci u Evropské komise. "Už teď je náš byznys ovlivněn různou výší dotací v jednotlivých zemích. Například jedním z největších příjemcem dotací v zemědělství je Polsko, které má zároveň jednu z nejnižších úrovní kontrol bezpečnosti výroby potravin. My bychom se nebránili ani variantě, že se všechny dotace zruší a budeme podnikat čistě podle pravidel trhu, to se ale obávám, že již není v dnešním světě možné," uvedl bývalý ministr zemedělství a místopředseda iniciativy Jiří Milek.

Proti novele se staví prezidentka potravinářů Večeřová. Podle ní jde o nešťastný způsob, jak zvýšit potravinovou soběstačnost a podíl českých potravin na pultech. "Rozhodně by bylo přínosnější, jak pro spotřebitele, tak pro výrobce a zemědělce, kdyby se na výrobcích uváděla země původu suroviny. To znamená, že pokud by byl výrobek například zpracován z polského mléka na území ČR, muselo by být jako země původu suroviny uvedeno Polsko, nikoliv obecně ČR, kde došlo jen ke zpracování nebo dokonce jenom přebalení výrobku. A takto lze pokračovat i u jiných surovin," sdělila ČTK. Současný návrh podle ní poškodí zpracovatele, ale hlavně spotřebitele. Naprosto proti návrhu se staví Vinařská unie ČR, podle které je zákon pro domácí trh s vínem likvidační. "V produkci vinných hroznů Česko není ani zdaleka soběstačné. Moravské a české vinice pokrývají tuzemskou spotřebu vína maximálně z jedné třetiny, v letech slabých na úrodu ale i méně. Ani při nejlepší vůli proto není možné vyrobit žádané množství vín výhradně z domácí produkce hroznů," uvedl prezident unie Ondřej Beránek. Proti novele se už v minulosti postavili také nadnárodní potravináři. Kritizují protekcionismus českého trhu a tvrdí, že nedává smysl s bojem proti tzv. dvojí kvalitě potravin. Ředitel Českého sdružení pro značkové výrobky Jan Levora napsal poslancům dopis, ve kterém před přijímáním normy varoval. "Upozorňujeme, že nedává úplnou logiku bojovat na jedné straně proti tzv. dvojí kvalitě a zároveň na druhé straně za potravinovou soběstačnost – buď chceme mít všude stejné potraviny, pak ale nemůžeme ohraničovat trh, nebo chceme ohraničovat trh, ale pak nemůžeme mít stejné potraviny," uvedl.

WWW.FOODNET.CZ, DRH JIF JW MAL

Vaječný skandál Lidlu. Slepice snáší v Polsku česká vejce, snažil se vysvětlit řetězec klamavé označení

Hotové pozdvižení vyvolal na sociálních sítích příspěvek jedné ze zákaznic, která se tázala na nepřesnosti ve značení původu vajec v obchodním řetězci Lidl. Snad ještě větší vášně ale rozpoutala reakce zástupců řetězce, kteří ukázkově mlžili, až se nakonec do svých vyjádření docela zamotali. „Vejce jsou snášena v Polsku, ale jsou od dodavatelů z České republiky, kde jsou i balena," stojí v oficiální odpovědi profilu Lidl. Po neúspěšném tvrzení přišlo nové vysvětlení, které opravdu nikdo nečekal. "Dobrý den, jedná se o české slepice, které jsou v Polsku, kde pro ně jsou lepší podmínky. Děkujeme za pochopení," doplnil obchodní řetězec. Lidlu nakonec nezbylo, než jít s pravdou ven. "V daném případě se jedná o českého prodejce vajec, který je z důvodu nedostatečných kapacit částečně nucen vejce dovážet ze zahraničí," vysvětlil mluvčí společnosti. "Vejce jsou následně balena a tříděna na území České republiky, proto je na obale uveden i kód třídírny." Mluvčí dodal, že většina vajec v dané nabídce skutečně pocházela z českých chovů, připustil však pochybení, které bude napraveno. "Vzniklá situace nás velice mrzí a ještě jednou se všem zákazníkům omlouváme."

ZDROJ: WWW.MIX24.CZ, AUTOR: ROMAN NEBESKÝ, 21. 12. 2020 (KRÁCENO)

Ze zahraničí

Škody ve světovém vinařství způsobené koronavirem

Na konci roku 2020 se výzkumníci z univerzity v Geisenheimu počtvrté jménem společnosti ProWein dotazovali odborníků ze 49 zemí celého světa a hodnotového řetězce ve vinařství. Počet účastníků (přibližně 3 500) se téměř zdvojnásobil ve srovnání s předchozími průzkumy. Stěžejním bodem pro všechny účastníky trhu v letošním roce byla pandemie koronaviru. To, co mnozí vnímají subjektivně nebo co k sobě cítí, je nyní také vědecky podloženo studií: uzavření stravovacích služeb po celém světě vedlo k narušení prodejních kanálů. Je dobře známo, že z toho těží maloobchod s potravinami a online prostor. Podle toho se bude mnoho společností v budoucnu více spoléhat na širší distribuci prodejních kanálů se zaměřením na maloobchod s potravinami a přímý prodej.

Respondenti očekávají, že se odvětví z kolapsu vinařské turistiky a exportních aktivit bude zotavovat jen velmi pomalu. V roce 2021 očekávají další zhoršení ekonomické situace. U většiny producentů vína ve Španělsku, Francii a Itálii bylo negativně ovlivněno několik jejich nejsilnějších prodejních kanálů, pokud jde o hodnotu a objem. Nárůst online prodeje to ani zdaleka nevykompenzoval. Očekává se, že značně urychlená digitální transformace vinařského odvětví způsobená pandemií bude pokračovat. Dalším velkým propadákem je životní prostředí: Investice do udržitelných technologií nebo přizpůsobení se změně klimatu proto budou prozatím odloženy. Skutečnost, že se mnoho spotřebitelů během zavírání restaurací oddalo kvalitnímu vínu, nebude pokračovat. Naopak odborníci očekávají cenově citlivější zákazníky a nižší prodej prémiových vín kvůli ekonomickým důsledkům Covid-19. Globální prodej vína se však po ukončení pandemie Covid-19 do značné míry opět obnoví.

GETRÄNKE ZEITUNG/15. 12. 2020/JS

Novely rakouských vinařských předpisů v roce 2020

Novela vyhlášek přináší individuální změny pro Leithaberg DAC, Weinviertel DAC a Kremstal DAC i pro tři štýrské oblasti DAC. V DAC Leithaberg se zpřísňuje profil červeného vína: Nadále se může získávat výhradně (ze 100 %) z odrůdy Frankovka, možnost příměsi odrůd Svatovavřinecké, Zweigeltrebe a Pinot noir byla zrušena. Ve třech štýrských vyhláškách o DAC (Südsteiermark DAC, Vulkanland Steiermark DAC a Weststeiermark DAC) jsou upravena nová podrobná pravidla pro vína z tratí (Riedenweine), která nepocházejí z vymezených oblastí DAC. Kromě toho je omezen obsah zbytkového cukru ve vínech z tratí získaných z hroznů odrůdy Muškát žlutý. Tradiční výraz „Reserve“ je definován také pro štýrská vína DAC a v oblasti Vulkanland Steiermark vznikla nová místní komunita „Gleichenberg“.

Dlouholetá úprava DAC Weinviertel se také dále vyvíjí. Dosud bylo stanoveno, že jakékoli označení odrůdy musí být provedeno tak, aby bylo zjevně podřízeno označení vinařské oblasti Weinviertel. Nová vyhláška stanovuje, že název odrůdy může být uveden písmem nejvýše stejně velkým jako označení „Weinviertel“. To umožňuje opět zdůraznit odrůdu Veltlínské zelené. Kromě toho bude v budoucnu povolena specifikace „Großlage“ a byla definována kritéria pro kategorii „Große Reserve“. Ustanovení, že víno Kremstal DAC musí být získáno pouze z hroznů sklizených ve vinařské oblasti Kremstal, se zrušuje. Nyní může 15 % hroznů pocházet také z území sousedícího s DAC Kremstal (stejně jako kvalitní víno).

Poslední bod se týká podpory restrukturalizace vinic: Byla zrušena podpora na klučení vinic, aby bylo možné poskytnout více finančních prostředků na investice.

DER WINZER/19. 12. 2020/JS

Nová PIWI odrůda "Felicia" byla v Německu zapsána do registru odrůd pro kvalitní víno

Odrůda "Felicia" vyšlechtěná Institutem pro šlechtění révy v Geilweilerhofu byla v Německu povolena pro získávání kvalitního vína. Vína této bílé odrůdy jsou již několik let k dostání ve vinotéce Institutu v Geilweilerhofu (Julius Kühn-Institut, JKI). Odrůda je právně chráněna již od roku 2004, koncem roku 2020 obdržela povolení Spolkového odrůdového úřadu. To znamená, že je ve většině vinařských oblastí schválena pro produkci kvalitního vína a není nutné zkušební pěstování. Podle JKI může pěstování odrůdy Felicia ušetřit až dvě třetiny fungicidů. Odrůda byla vytvořena v roce 1984 křížením rezistentních rodičovských odrůd Sirius a Vidal blanc. Kromě odolnosti proti padlí a plísni révy je odolná i proti černé hnilobě. To může také snížit použití mědi.

Na vinici lze Felicii poznat podle nápadně lesklých listů. Typické pro odrůdu jsou velké a volné hrozny, které jsou vhodné i k přímé konzumaci. Se třemi až čtyřmi hrozny na letorost má odrůda relativně vysoký výnos. Díky volné struktuře hroznů je Felicia docela necitlivá na plíseň révy. Kvůli ne zcela vzpřímenému růstu letorostů je však jejich vyvazování ve vinici trochu časově náročnější. Zraje srovnatelně s odrůdou Müller Thurgau. Senzoricky náleží Felicia k lehkému a jemně ovocitému druhu vína. Jem-

ný buket se vyznačuje aromatem zralých plodů, jako jsou jablko, meruňka a banán, které jsou v některých letech kombinovány s lehkým muškátovým oříškem. Víno má harmonické kyseliny. Vzhledem k této charakteristice je odrůda také zajímavým partnerem pro cuvée.

JKI/STEFANIE HAHN/JS

Piwi odrůdy v Německu

Ekologická produkce a udržitelnost v současné době získávají pro fanoušky vína nesmírný význam. Místo pesticidů se zaměřujeme na přirozené posilování rostlin. Tím se do centra pozornosti dostávají odrůdy hroznů odolné vůči houbovým chorobám.

Sauvignac; Foto: Rebschule Freytag

Na prvním fóru Piwi-Forum v roce 2018 dospěl odborník na Piwi odrůdy a technik vinařství Josef Engelhart z Bavorského státního institutu pro vinařství a zahradnictví (LWG) k závěru o budoucích možnostech rezistentních vinic k přívlastku „vhodné pro vnoučata“. Méně používaných pesticidů, menší pracnost na hektar, zdravější půdy a nižší emise CO2 díky menšímu počtu průjezdů traktorem a kombinace s ekologickým managementem činí z pěstování Piwi-odrůdz pohledu J. Engelharta udržitelný a mezigenerační projekt. Stále více vinařů to vidí podobně, protože podle údajů Německého vinařského institutu vzrostla výměra Piwi-odrůd v letech 2005 až 2015 ze 100 na 2 400 hektarů. A ačkoli například produkce Regentu, jedné z prvních rezistentních odrůd schválených v Německu v polovině 90. let, opět klesla poté, co vzrostla v roce 2006 na více než 2 000 hektarů. Rozsah a rozmanitost doporučených PIWI-odrůd nikdy nebyla větší než dnes.

Hodnocení odrůd během deseti let existence soutěže PIWI Weinpreis

V roce 2020 proběhl desátý ročník soutěže PIWI Weinpreis. Cílem tohoto příspěvku není hodnotit vlastní mezinárodní soutěž, svého druhu jedinou. Naopak prostřednictvím této soutěže se zaměříme na v posledních deseti letech nejvíce pěstované interspecifické odrůdy v Evropě. Vzniká tím možnost, jak si udělat přibližnou představu o významu jednotlivých PIWI odrůd v uplynulém desetiletí, aniž bychom potřebovali přesné statistické údaje o jejich ploše vinic a produkci vína v jednotlivých státech.

Stát	Počet vzorků
Německo	1 434
Švýcarsko	501
Rakousko	202
Nizozemsko	132
Dánsko	103
Belgie	73
Česko	69
Polsko	43
Francie	42
Itálie	34
Švédsko	25
Lichtenštejnsko	15
Slovensko	13

Desetiletá bilance počtu vzorků soutěže PIWI odrůd podle nejvíce zastoupených států

Nepochybně největší plocha vinic s PIWI-odrůdami se nachází v Německu a pak s odstupem následují státy z jeho okolí. To odráží i celková účast na mezinárodní soutěži výhradně interspecifických odrůd PIWI Weinpreis v letech 2011 až 2020. Z kterých států a v jakém množství vzorky vín pocházely, uvádí Tabulka 1. Celkový počet soutěžících vzorků PIWI-odrůd za deset let činil 2 856. Jak vyplývá z tabulky, největší vinařské státy, Španělsko, Itálie a Francie poněkud zaostávají. Je to dáno tím, že tyto státy se dlouho nevěnovaly šlechtění révy na rezistenci, jejich odrůdy jsou příliš nové na to, aby se mohly při produkci vína v uplynulém desetiletí v praxi jakkoliv uchytit. Ale pravděpodobně za příštích deset let bude tabulka vypadat úplně jinak.

V Evropě jsou nejvíce rozšířené starší německé PIWI odrůdy Regent a Johanniter z šedesátých let minulého století, Solaris ze sedmdesátých let a nový švýcarský Cabernet blanc z devadesátých let dvacátého století. Oproti ostatním PIWI-odrůdám jsou ještě v praxi značně rozšířeny německé odrůdy z osmdesátých let, Muscaris a Cabernet Cortis, jak lze pozorovat na Obrázku 1.

I když kvalitativní vlastnosti jednotlivých odrůd se dost podstatně odlišují, rozdíly mezi sledovanými soubory PIWI-odrůd nejsou příliš velké. Počet udělených zlatých a velkých zlatých medailí roste lineárně s vysokou korelací s počtem vzorků. Přímka procházející grafem vyjadřuje přibližně střední hodnotu počtu udělených velkých zlatých a zlatých medailí v závislosti na počtu hodnocených vzorků. Přesto menší rozdíly existují a je z nich patrný určitý trend. Odrůdy nad přímkou

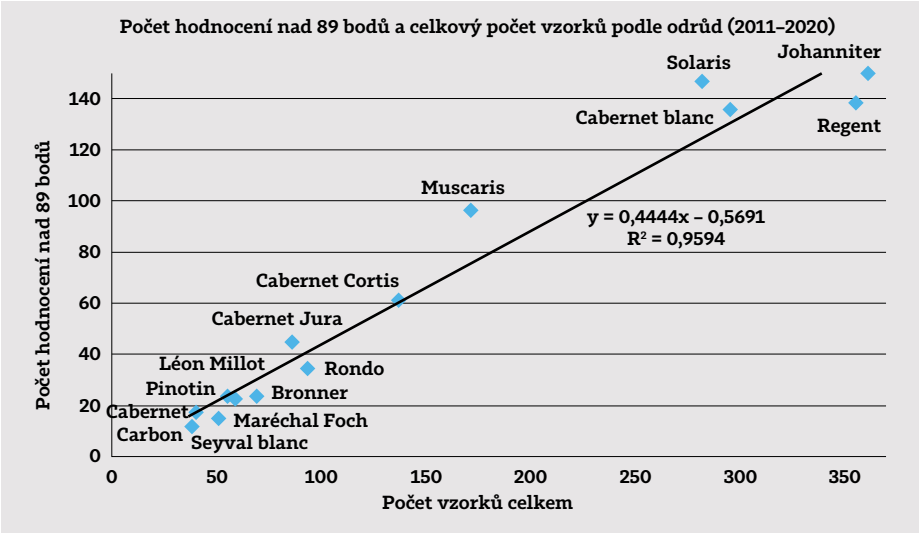

Obr. 1: Velké zlaté a zlaté medaile podle odrůd udělené za deset let soutěže PIWI Weinpreis

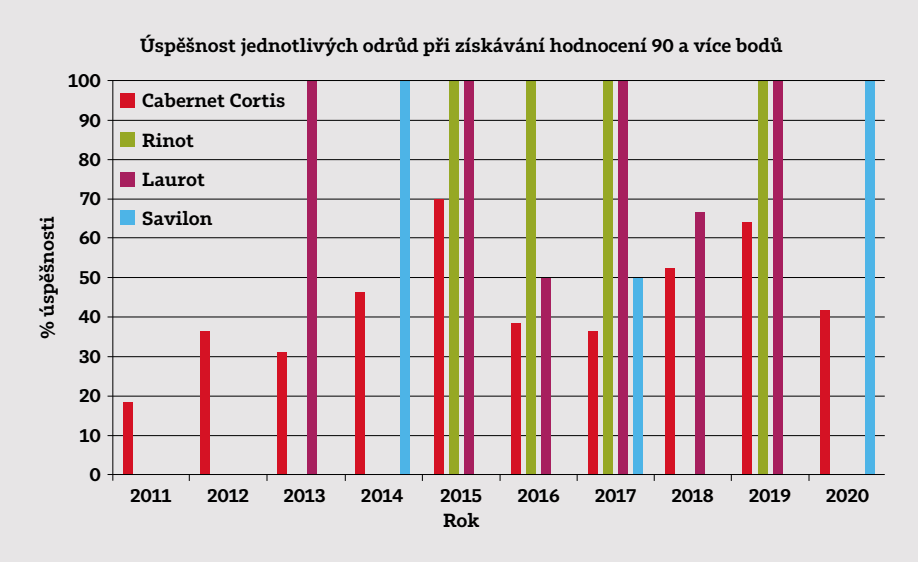

Obr. 2: Porovnání úspěšnosti moravských PIWI odrůd

získaly vyšší než průměrné hodnocení, odrůdy pod přímkou zase nižší. Starší odrůdy (Johanniter, Regent, Rondo, Bronner, Maréchal Foch, Seyval blanc) mají o něco nižší hodnocení než novější (Solaris, Cabernet blanc, Muscaris, Cabernet Jura).

Mezi nejčastějšími PIWI-odrůdami v Evropě se nenacházejí odrůdy vyšlechtěné na Moravě. Je to tím, že jednak jsou poměrně mladé, a pak zatím nejsou příliš rozšířeny v zahraničí. Také vinaři z ČR se soutěže PIWI Weinpreis zúčastňují jen v omezeném rozsahu. Přesto tyto odrůdy již 4 velké zlaté medaile získaly. Jak vyplývá z Obrázku 1, odrůda Cabernet Cortis se nachází právě v průměru hodnocení, proto jsme ji použili k porovnání s odrůdami Laurot, Rinot a Savilon. Počet vzorků každé z těchto tří porovnávaných odrůd se pohyboval v jednotlivých letech od 0 do 3 a pocházely z ČR a SR. V letech 2011 a 2012 se ještě soutěže nezúčastnily, Rinot pak nebyl zastoupen ani v roce 2020. Jak vyplývá z Obrázku 2, průměrná úspěšnost Laurotu činila 65 %, což je výrazně vyšší než Cabernetu Cortis (44 %). Vyšší úspěšnost byla taky u Rinotu (57 %), jenom Savilon dopadl o něco hůře (31 %), i když taky obdržel velkou zlatou medaili.

Moravské PIWI-odrůdy se pomalu začínají ukazovat na mezinárodních soutěžích vín, jejich problémem je však stále malá plocha ve výsadbách vinic v ČR. Místo nich se u nás pěstují starší německé odrůdy (Hibernal a Solaris). V příštím desetiletí to naše odrůdy na mezinárodním soutěžním poli rovněž nebudou mít lehké, protože v Evropě se vysazují vinice s novými švýcarskými, rakouskými, ale i německými a italskými PIWI-odrůdami, francouzské se teprve na svůj nástup připravují.

JIŘÍ SEDLO, PIWI INTERNATIONAL

DOC Sicilia snižuje propad

Díky zvýšení tržeb v měsících srpnu (+ 13 %) a září (+ 26 %) 2020 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku je ztráta tržeb DOC Sicilia během koronavirové krize omezená. Od ledna do října 2020 bylo naplněno 75,5 mil. lahví, v roce 2019 to bylo 80 milionů lahví ve stejném období. Pokles se snížil z 11 procent v prvním čtvrtletí na necelých 7 procent v prvních třech čtvrtletích roku 2020. V říjnu 2020 však stáčení opět pokleslo o osm procent.

Údaje za poslední čtvrtletí odpovídají očekáváním představenstva. V posledních měsících se přizpůsobily propagační aktivity koronavirovým opatřením v jednotlivých zemích, zejména v USA, Číně a Kanadě, a neustále se sledovaly změny ve spotřebě. Ve Spojených státech, Kanadě a Číně se zvýšily reklamní kampaně a iniciativy v sociálních médiích a PR kampaních znalosti o Sicílii a vínech DOC Sicilia. Celkem 460 vinařství, která produkují vína Sicilia DOC, má průměrnou vývozní kvótu 56 %.

WEINWIRTSCHAFT/10. 12. 2020/JS

Prezentace Benvenuo Brunello s názvem „Vypnuto“

Konsorcium Brunello di Montalcino stanovilo druhý, dřívější termín pro prezentaci nového ročníku Benvenuto Brunello. Týden toskánské Anteprime byl původně odložen z tradičního data v únoru na květen 2021 kvůli pandemii, což je pro Brunello příliš pozdě. Britští a američtí kritici, kteří už léta odebírají vzorky před prvním představením veřejnosti, již dali ročníku 2016 superlativy, stejně jako jeho předchůdci 2015, který letos debutoval jako Riserva.

Při osobní prezentaci Benvenuo Brunello s názvem „Vypnuto“ bude odborné publikum rozloženo do čtyř březnových víkendů (6. – 8. března, 13. – 15. března, 20. – 22. března a 27. – 29. března 2021), aby bylo možné dodržet pravidla bezpečné ochranné vzdálenosti. Benvenuto Brunello „Vypnuto“ proběhne také v klášterním komplexu Sant'Agostino v Montalcinu. Kromě ročníků Brunello se představí Rosso di Montalcino ročníků 2018 a 2019, stejně jako Moscadello a Sant'Antimo. U prodejců a dovozců jsou v tomto období plánovány degustační dny podle jejich objednávek. Konsorcium chce tyto termíny sdělit co nejdříve. Oficiální představení Brunella 2016, včetně analýzy a vyhodnocení ročníku 2020, se uskuteční podle plánu během toskánského týdne ve dnech 14. až 21. května 2021.

WEINWIRTSCHAFT/9. 12. 2020/JS

Bordeaux Primeur 2020

Byl stanoven termín prezentace Bordeaux Primeur 2020. Unie Grand Cru de Bordeaux (UGCB) se svými 131 členy naplánovala kampaň na 26. – 29. dubna 2021, tedy o něco později, než je obvyklé v „normálních“ letech. Akce proběhne buď klasicky v Bordeaux, nebo opět formou mobilní prezentace v nejdůležitějších městech pro toto víno na světě (Bordeaux, Paříž, Londýn, Frankfurt, Brusel, Curych, Šanghaj, Hongkong, New York, San Francisco ...), ale také v přímém kontaktu s nejdůležitějšími předplatiteli a zákazníky po celém světě. Jelikož nikdo neumí ovlivnit vývoj pandemie a otevírání hranic, je nejlepší připravit obě možnosti. První mobilní prezentace v loňském roce, vynucená virem, byla podle UGCB velmi úspěšná, i když to bylo částečně způsobeno cenovými úpravami. Doprava vzorků byla vyzkoušena již minulý rok. Díky dobrému ročníku 2019 byla prezentace snadná. Ročník 2020 má stejný profil: homogenní, chutný a bohatý na třísloviny. V loň- ▸

ském roce se mobilních ochutnávek zúčastnilo 1 500 lidí, přímo v Bordeaux bylo přijato 350 prodejců.

WEINWIRTSCHAFT/8. 1. 2021/JS

Nová klasifikace šumivého vína VDP v Německu

Sdružení německých vinařů produkujících vína s přívlastkem (VDP) představilo svou novou ochrannou známku pro sekty. Umožňuje jasně rozeznat kvalitu sektů. Pouze šumivá vína, která splňují přísná kritéria kvality a testy podobné přísným předpisům pro šampaňské, mohou obdržet pečeť VDP Sekt. Existují dvě úrovně: „VDP.Sekt“ a „VDP.Sekt.Prestige“ (obdoba Großer Gewächs s ochrannou známkou). Tradiční kvašení v lahvích je povinné pro oba. Šumivá vína bez označení ročníku musí zrát na kvasnicích alespoň 15 měsíců, s označením ročníku 24 měsíců, kategorie Prestige vyžaduje zrání na kvasnicích 36 měsíců. Hrozny mohou pocházet pouze z vhodných vinic vlastněných vinařstvím, nákup hroznů není povolen. Sklizeň hroznů se musí provádět ručně. Povinné je lisování celých hroznů. Povolené odrůdy jsou Ryzlink rýnský a burgundské odrůdy doplněné regionální klasikou; možné jsou také odrůdová cuvée a cuvée z tratí. Informace o vinařské obci a trati (druhá pouze v úrovni Prestige) na etiketě jsou dobrovolné. První sekty uvidí denní světlo v nadcházejících týdnech a měsících.

WEINWIRTSCHAFT/17. 12. 2020/JS

Velká Británie je 48. členem OIV

Velká Británie opustila EU, ale vrací se k OIV. Jako 48. členský stát může těžit z toku informací, spolupráce a služeb sítě OIV ve vinařství. 1. ledna 2021 se Spojené království Velké Británie a Severního Irska vrátilo k Mezinárodní organizaci pro révu a víno (OIV), což z ní činí 48. členskou zemi, která se k této organizaci připojila. Velká Británie byla v letech 1973–2004 aktivním členem bývalého OIV (Mezinárodní úřad pro vinnou révu a víno), ale teprve nedávno dokončila kroky nezbytné k ratifikaci nové dohody z roku 2001 a vstupu do nové OIV.

Velká Británie je jedním z největších trhů s vínem na světě, v roce 2019 se umístila na 10. místě v globálním žebříčku a zaznamenala spotřebu vína kolem 13 milionů hl, přičemž dovoz vína představoval více než 95 %. Velká Británie byla z hlediska objemu (13,5 milionu hl) i hodnoty (4 miliardy eur) druhým největším dovozcem na světě. Plocha anglických vinic se v posledních letech enormně zvýšila. Produkce vína je stále relativně malá (přibližně 150 000 hl), ale v poslední době exponenciálně vzrostla, zejména pokud jde o produkci šumivého vína (přibližně 120 000 hl).

OIV/7. 1. 2021/JS

Nový biologický přípravek na ochranu rostlin

Rozšířením schválení přípravku FytoSave dostává vinohradnictví nový biologický pesticid pro použití proti plísni révy (Plasmopara viticola) a padlí révy (Erysiphe necator). Podle výrobce Syngenta má produkt speciální mechanismus účinku, který aktivuje přirozenou obranyschopnost rostlin. Účinná látka COS-OGA je založena na kombinaci přirozeně se vyskytujících oligosacharidů a jako „nízkoriziková“ látka chrání uživatele a přírodu. Aktivní složka se získává ze skořápek korýšů a citrusových plodů. Obě složky účinné látky uvádějí v rostlině do pohybu signální řetězce, které aktivují přirozené obranné mechanismy révy. Výrobce uvádí, že mechanismus účinku není vystaven riziku rezistence a není křížově rezistentní vůči jiným skupinám přípravků.

Použití FytoSave se doporučuje ve vinohradnictví pro čistě ekologické hospodaření i pro kombinované systémy s konvenčními fungicidy (IP). Aktivátor rostlin je schválen až pro osm ošetření za sezónu s maximálním množstvím aplikace 2 litry na hektar. Důležitým aspektem v hodnocení pro praktické použití je, že ochrana proti plísni révy umožňuje snížení celkového množství mědi v postřikové sekvenci. Produkt je formulován jako kapalina a lze jej velmi snadno mísit s jinými přípravky. Kvůli krátké ochranné lhůtě tří dnů může být réva až do sklizně udržována bez napadení.

DDW/3. 12. 2020/JS

Zpracování vlastní a zakoupené suroviny k produkci vína v Německu

V posledních deseti letech se v Německu projevuje trend, kdy stále více vinařství přikupuje k vlastním hroznům ještě další, případně již částečně zpracované. Důvodem je narůstající poptávka po jejich vínu. Pojem „vinařství“ může být v Německu použit na etiketě pouze tehdy, když víno pochází z vlastních hroznů. Jde pak o zemědělský podnik. Ale nákup hroznů má pak i daňové následky, zemědělské podniky jsou daňově zvýhodněny. Jakmile podnik překoná určitou hranici přikupování suroviny, může ztratit statut zemědělského podniku. Proto tato „vinařství“ za účelem prodeje vína z nakoupené suroviny zakládají další podnik – zpravidla „vinařský dům“. Tím se brání spadnutí celého podniku do vyšších daňových sazeb. V Hochschule Geisenheim bylo vyhodnoceno, jakého podílu podniků se přikupování suroviny k získávání vína týká.

Z výsledků vyplývá, že pouze 14 % podniků surovinu během posledních pěti let nepřikupovalo, 23 % v objemu mezi 1 až 10 % a více než třetina podniků nakupovala surovinu v objemu pro 11 až 30 % prodávaného vína. Celkem 10 % podniků nakupovalo surovinu mezi 41 až 50 % prodaného množství a 18 % podniků dokonce přes 50 %. Surovinou se rozumí hrozny, mošt nebo sudové víno. Většina podniků ji kupovalo ve formě hroznů, asi pětina kupovala mošt a polovina víno (podniky nakupovaly surovinu někdy současně v různých formách). Pro základní kvalitativní třídu svého vína nakupovalo surovinu 54 % podniků, pro střední třídu 46 % a pro prémium 18 % podniků.

DDW/23-2020/LINDA BITSCH/JS

Sloučeniny z hroznů blokují klíčový enzym viru covid-19, ten se pak nemůže kopírovat

Podle amerických výzkumníků flavanoly a proanthokyanidiny hroznů a vína zabraňují připojení viru SARS-CoV-2 k lidským buňkám. Tyto polyfenoly, které se nacházejí také v zeleném čaji a kakau, by mohly pomoci v boji proti pandemii. Antivirové vlastnosti některých plodů byly známy. Vědci z University of North Carolina zjistili, že výtažky ze zeleného čaje, kakaa, a dvou odrůd révy druhu Vitis rotundifolia, pěstovaných ve Spojených státech jako stolní odrůdy, mohou omezit činnost SARS-Cov-2 způsobující Covid-19.

Tyto potraviny, bohaté na flavan-3-oly a proanthokyanidiny, narušují způsob, jakým se virus replikuje a váže na lid-

ské buňky. Výzkumníci provedli experimenty in vitro v laboratoři, aby zjistili, že tyto polyfenoly komplikují život viru vazbou na jeho proteázu. V dubnu čínský tým syntetizoval dvě sloučeniny těchto inhibitorů s dobrými výsledky in vivo u psů a myší. Svou práci publikovali v časopise Science.

WWW.VITISPHERE.COM /MARION BAZIREAU/4. 1. 2021/JS

Tunel Viti chrání vinice před houbovými chorobami

Tunel má kovovou konstrukci, přes kterou se rozvíjí nepromokavá tkanina. Její instalace je automatická, na základě impulzu ze senzoru vlhkosti umístěného na konci řádku. Celá instalace začne asi za dvě minuty od začátku deště, obdobně funguje i svinutí plachty po ukončení deště. Ochrana je velmi účinná nejenom proti plísním, ale i proti krupobití. Senzor současně rozpozná rosu, kdy motory nespustí. Celé zařízení se zatím druhým rokem testuje v deseti vinicích v Bordeaux. Cílem je snížit jinak potřebné množství mědi a chemikálií na ochranu révy. Účinnost je zatím minimálně stejná jako u používaných fungicidů. Týká se to plísně révy, plísně šedé a černé hniloby. Proti padlí révy se musí nadále používat síra i v tomto systému ochrany. Ale i v tomto případě se zkouší automatické aplikátory. Hrozny chráněné tkaninou vykazovaly nepatrně nižší cukernatost. Zatím jsou skutečným problémem náklady na provoz prototypů. Jeden hektar nyní přijde na téměř 200 tisíc Eur.

WWW.VITISPHERE.COM/MARION BAZIREAU/4. 1. 2021/JS

Nové topné solární lampy proti jarním mrazíkům

Francouzský startup Wine Protect vyvíjí solární lampy, které by měly zabránit ničivým účinkům jarních mrazů. Lampa vyvíjí teplo a energii získává z na ní umístěného solárního panelu. Rychle a jednoduše se rozmístí po vinici ve vzdálenosti dvou metrů od sebe, nabitá baterie vydrží napájet lampu po dobu pěti hodin. Automatické zahájení vyvíjení tepla lze libovolně nastavit podle skutečné teploty vzduchu.

WWW.VITISPHERE.COM /MARION BAZIREAU/5. 1. 2021/JS

Na Sicílii byli odhaleni padělatelé vína

Finanční policie v Palermu a orgán proti podvodům v potravinářském sektoru (ICQRF) zadrželi v Partenicu u Palerma 25 tun cukru, 300 hektolitrů cukrového sirupu a 37 000 hektolitrů padělaného moštu a vína. Ve skryté laboratoři objevili vyšetřovatelé cukr a podzemní nádrže s již připraveným cukrovým sirupem, který by měl být používán k padělání vína deklarovaného jako víno s CHOP/CHZO. Do podvodů bylo zapojeno více vinařství a prodejců vína. Všechny společnosti jsou údajně propojeny s vícenásobně trestaným podnikatelem Ottavio Lo Cricchio. Společnost San Domenico Vini srl byla založena rodinou Lo Cricchio v 70. letech, společnost nyní patří jeho synovi, Ottavio je oficiálním zaměstnancem. V roce 2009 byl Ottoavio Lo Cricchio odsouzen k sedmi letům vězení za spojení s klanem Cosa Nostra Vitale-Fardazza. V roce 2013 bylo vinařství na tři roky zabaveno. Vyšetřovatelé předpokládají, že v letech 2018 až 2020 bylo prodáno více než 90 000 hektolitrů „vinných" produktů stáčírnám a výrobcům octa na Sicílii, Lombardii, Piemontu, Laziu, Emilii Romagně, Kampánii a Apulii. Guardia Finanza zdůrazňuje, že kupující nebyli zapojeni do zločinů, ale byli podvedeni.

WEINWIRTSCHAFT/3. 12. 2020/JS

Závody ve clech mezi USA a EU

Většina odborníků doufala ve snížení nebo zrušení represivních cel, ale nyní se naopak zpřísňují. Washington uvalil nová cla na výrobky z Německa a Francie. Ovlivněna jsou také některá vína, koňaky a další alkoholické nápoje, jak oznámil 30. prosince 2020 pověřenec pro obchod USA. I když zatím nejsou známy žádné další podrobnosti, César Giron, prezident Asociace francouzských vývozců vín a lihovin, hovoří ve francouzském odborném tisku, že od 12. ledna 2021 budou mít vyšší cla všechna francouzská tichá vína, včetně vín s obsahem nižším obsahem alkoholu než 14 % obj. a dále šumivá vína nekvašená v lahvích a pálenky z vína. Odhaduje se, že ztráty by mohly být do konce roku kolem miliardy eur.

Reálně se vývoz z Francie do USA od zavedení cel v listopadu 2019 do října 2020 již snížil na polovinu, což podle Comité Européen des Entreprises Vins (CEEV) znamenalo ztrátu obratu ve výši 600 milionů eur. USA odůvodňují zpřísnění opatření a zavedení vyšších cel nesprávným výpočtem cel EU podle rozhodnutí Světové obchodní organizace (WTO). Na pozadí toho stojí hádky, které před WTO probíhají už 16 let kvůli státní podpoře evropské společnosti Airbus a americké skupině Boeing. Obvinění z obou stran je zaměřeno na nezákonnou podporu příslušných výrobců letadel, a tedy konkurenční výhody.

WEINWIRTSCHAFT/5. 1. 2021/JS

Evropský zemědělský think tank Farm Europe vyzval Evropskou komisi k zpracování posouzení dopadů pro strategie Farm to Fork i Biologickou rozmanitost

Evropský zemědělský think tank Farm Europe vyzval v uplynulém týdnu Evropskou komisi ke zpracování dopadů pro strategii Farm to Fork i strategii EU pro Biologickou rozmanitost. Posuzovány by měly být zejména dopady na produkci, ceny, obchod a zabezpečení potravinami. Think tank Farm Europe zdůraznil, že doposud jedinou studií k dopadům obou zmíněných strategií je studie amerického ministerstva zemědělství, podle které by mohlo implementaci cílů Farm to Fork dojít k propadu produkce v EU až o 12 %, nárůstu cen potravin v EU až o 17 %, k propadu příjmů zemědělců v EU o 16 %, či k propadu EU exportu o 20 %, a naopak posílení importu o 2 %. Evropská komise na výzvu Farm Europe reagovala, v reakci uvedla, že posouzení dopadů zpracována budou, neuvedla ale žádný časový plán.

ZPRAVODAJ PK ČR 50/2020

Ombudsmanka Evropské Unie vyzvala Evropskou komisi ke zpřísnění systému schvalování pesticidů

Ombudsmanka EU Emily O'Reilly vyzvala dne 02/12/2020 Evropskou komisi ke zpřísnění systému schvalování pesticidů v EU. Podle ombudsmanky by Komise měla schvalovat pouze takové látky, které budou mít pozitivní hodnocení a doporučení ze strany Ev- ▸

ropského úřadu pro bezpečnost potravin. Evropská komise by rovněž měla o svých rozhodnutích transparentněji informovat veřejnost. Doporučení ombudsmanky je reakcí na žádost environmentálních organizací o zpřísnění EU pravidel, pro Komisi ale není právně závazné.

ZPRAVODAJ PK ČR 50/2020

Herbert Dorfmann: v rámci strategie Farm to Fork musí být posílen důraz na spotřebitele, NutriScore není ideálním systémem označování potravin

Zpravodaj Evropského parlamentu – Výboru EP pro zemědělství a rozvoj venkova – pro stanovisko k strategii Farm to Fork Herbert Dorfmann (EPP,IT) v uplynulém týdnu opětovně zdůraznil, že ve strategii musí dojít k posílení důrazu na spotřebitele. Spotřebitelé podle Dorfmanna budou hrát zásadní roli v otázce úspěšnosti strategie stran přesunu k udržitelnějším zemědělským a potravinářským postupům. Strategie je podle Dorfmanna nyní zaměřena primárně na zemědělce, roli spotřebitelů opomíjejí. Strategie zmiňuje cíle redukce pesticidů o 50 %, hnojiv o 20 %, antibiotik o 50 %, ale i rozšíření plochy ekologického zemědělství na 25 % celkové zemědělské plochy v EU. Podle Dorfmanna ale právě tyto cíle z rovnice zcela vynechávají spotřebitele – u ekologického zemědělství nejsou nastavovány naprosto žádné cíle, které by mířily na poptávku po ekologické produkci, nastavovány jsou pouze cíle stanovující minimální plochu ekologického zemědělství v EU. Podle Dorfmanna by mohl být zaveden na příklad cíl podílu bio-potravin v regálech obchodů, podle Dorfmanna by se mohlo jednat o cíl 20 %. Dorfmann nepodpořil ani plošné zavedení NutriScore, které je podle něj příliš zjednodušující, a které by mohlo vést k podpoře více zpracovaných potravin. V tom podle Dorfmanna tkví paradox systému NutriScore – cílí na boj proti vysoce zpracovaným potravinám, jeho zavedení by ale mohlo producenty motivovat k tomu, aby problematické složky nahradili například umělými složkami.

ZPRAVODAJ PK ČR 51/2020 (HERBERT DORFMANN POCHÁZÍ Z JIŽNÍHO TYROLSKA A POČÁTKEM TOHOTO STOLETÍ BYL GENERÁLNÍM TAJEMNÍKEM AREV) JS

V Německu se sice bude používat systém „nutriscore“ pro označování energetické hodnoty potravin, ale pouze dobrovolně

Pro víno ale nemá prakticky žádný význam. Alkoholické nápoje obsahující nad 1,2 % obj. alkoholu jsou z tohoto systému vyloučeny. Teoreticky by mohlo přicházet v úvahu nealkoholické šumivé víno a víno, ale jejich označením by bylo to nejčervenější „E“. To by samozřejmě prodeji neprospělo, takže je asi žádný vinař v Německu používat nebude.

JIŘÍ SEDLO

Švédsko odmítlo zavedení evropského harmonizovaného systému značení výživových hodnot na přední straně obalů potravin

Švédská národní agentura pro potraviny odmítla zavedení evropského harmonizovaného systému značení výživových hodnot na přední straně obalů potravin. Podle SE agentury nebude jednotný systém spravedlivý pro všechny, konkrétní typy značení výživových hodnot jsou vždy výhodnější jen pro některé členské státy. SE agentura proto požaduje koexistenci národních označovacích systémů potravin. Harmonizaci systému podpořily v uplynulém týdnu pouze DE a IT, a to z důvodu snahy o sjednocení vnitřního trhu a Farm to Fork má být zaveden harmonizovaný systém povinného nutričního označování potravin na přední straně obalu do konce roku 2022.

ZPRAVODAJ PK ČR 51/2020

Slovensko chce zálohami zajistit sběr PET lahví a plechovek

Bratislava 5. ledna (zpravodaj ČTK) – Slovensko chce již do roku 2025 prostřednictvím zálohování zajistit, že se vysbírá nejméně 90 procent plastových lahví a plechovek. Novinářům to dnes řekl ministr životního prostřední Ján Budaj. Provoz systému, s jehož spuštěním se počítá na začátku příštího roku, zajistí konsorcium složené z domácích výrobců nealkoholických nápojů a piva, stejně jako ze zástupců maloobchodu.

"Jsem přesvědčen, že nikdo nebude zahazovat plechovku ani plastové obaly," řekl Budaj. Stávající zákon podle něj předpokládá, že plánovaného cíle u podílu vysbíraných vratných nápojových obalů bude dosaženo později, než počítá nejnovější plán. Vratná záloha za lahve a plechovky dosáhne 15 eurocentů (zhruba čtyři koruny), zatímco původně se počítalo s nižší částkou. Zálohování budou podléhat nápojové obaly s objemem od 0,1 do tří litrů, které budou opatřeny příslušným kódem. Spotřebitelé je budou moci vrátit na 6500 místech po celé zemi, a to i prostřednictvím automatů.

Od zavedení zálohování plastových lahví a plechovek si ministerstvo slibuje méně odpadu. Kromě toho úřad plánuje zahájit kampaň za sbírání plastových lahví odhozených v přírodě. Zmíněné konsorcium bylo jediným zájemcem o provozování systému zálohování plastových lahví a plechovek na Slovensku. Podle jeho odhadu prvotní investice správce do systému dosáhnou pět milionů eur (131 milionů Kč) a dalších 30 milionů eur (783 milionů Kč) na straně obchodu.

Na slovenský trh se ročně podle dřívějších informací dostane miliarda PET lahví, z tohoto množství končí dvě pětiny na skládkách. Systém zálohování nápojových obalů už dříve zavedla desítka evropských zemí.

ZDROJ: ČTK, ADRIAN BOBOK SPR

Pesticidy, které v EU zakazujeme, vyvážíme do Brazílie. A vrací se nám zpátky

Evropská unie má dvojitý standard kvality: na území členských států se snaží potírat aplikaci pesticidů a snižovat jejich celkový objem, zatímco zůstává jedním z největších světových vývozců prokazatelně závadných a vysoce toxických pesticidů do světa. V případě Brazílie je stav zvláště tristní: evropské rizikové pesticidy se nám totiž obloukem vrací v podobě importovaných výpěstků. Evropská unie patří k útvarům, které ve světě vynikají asi tou vůbec nejpřísnější legislativou ve vztahu k používání pesticidů v zemědělství. Aktuálně se například řeší tzv. Zelená dohoda pro Evropu a vize, že v roce 2030 by měla být čtvrtina zemědělských ploch v EU obdělávána organicky a i na zbytku polí by se mělo aplikovat o 20 % hnojiv a 50 % pesticidů méně. Ostatně, užití pesticidů je tu už nyní všestranně sledováno a regulováno a konkrétní aplikace vysoce toxických ▸

pesticidů ohrožujících životní prostředí a lidské zdraví je plošně zapovězeno. S jednou konkrétní výjimkou: evropské společnosti nadále mohou legálně takové vysoce rizikové toxické substance produkovat, pokud jsou cíleny k prodeji a vývozu do třetích zemí. Země EU jsou tedy světovým průkopníkem vlastního čistého zemědělství a současně jedním z největších světových vývozců životní prostředí znečišťujících pesticidů do okolního světa.

Své o tom vědí například v Brazílii, státu, který tak rádi káráme za jeho pochybný vztah k amazonským pralesům. Ty se tu rapidním tempem a za řevu motorových pil přeměňují na paseky pro dobytek a ornou půdu určenou k pěstování plodin pro export. Méně se už v Evropě hovoří o tom, že tahle jihoamerická země je dlouhodobě strategickým partnerem v zajištění evropské potravní bezpečnosti. Brazílie je světově největším vývozcem cukrové třtiny, etanolu, cukru, kávy; světovou dvojkou ve vývozu sóji a tabáku; třetím největším vývozcem kukuřice, banánů, ananasů a fazolí. A své významné místo má i v produkci brambor, palmového oleje, rýže, pomerančů a citronů, obilnin, luštěnin, cibuli, hroznech nebo mangu. Hodí se zmínit, že každé zvýšení osetí zemědělské plochy v Brazílii o 5 % se tu transformuje v zisk 189 miliard reálů (774,1 miliard Kč) plynoucích z vývozu. Vývozu, který významnou měrou míří do zemí EU. A přináší peníze, které si šestý nejlidnatější stát světa, s poněkud narušenou ekonomikou, nechce a nemůže odříct. Prodej pesticidů Brazílii (v roce 2015 za 240 miliard korun) pomáhá Evropě alespoň částečně vykrýt bilanci dovozu potravin. Jen v roce 2018 bylo v Brazílii spotřebováno 370 000 tun pesticidů. Z toho celkem 60 000 tun vysoce rizikových, v EU zakázaných. Jde přitom vyloženě o chuťovky: účinné látky přípravků Acephate, Atrazine, Carbendazim nebo Lactofen, které byste nejspíš skutečně potkat nechtěli. Tři evropské chemičky – německé BASF a Bayer, švýcarská Syngenta – prakticky kontrolují místní trh s postřiky. A směle sem dodávají látky, které si v Evropě, ve svých domovských zemích, netroufnou používat už skoro 30 let. Ostatně, ze seznamu jednotlivých účinných látek pesticidů, aplikovaných a používaných v brazilském zemědělství, je v EU 44 % zakázáno. Brazílie je ukázkovým příkladem i kvůli svému bumerangovému efektu. Pesticidy, do ní exportované, se totiž navrací zpátky do Evropy v žádaných výpěstcích. V roce 2018 byly v dovozových poživatinách zaznamenány rezidua 74 různých pesticidů. To, co jsme odeslali, se nám vlastně vrátilo zpátky.

A dá se do budoucna očekávat, že čím zdravěji a kritičtěji budeme přistupovat k zemědělské produkci v Evropě, tím intenzivněji nejspíš budeme odebírat potraviny ze zemí, ve kterých u nás zakázané pesticidy používají. Zdravější ale nebude nikdo. Zemědělci, spotřebitelé ani sama příroda. První náznaky o odstranění dvojitých standardů a nápravu stavu se zákazem domácího použití ale povoleného vývozu rizikových pesticidů už v EU existují. Lídrem, současně potírajícím jak domácí aplikace rizikových pesticidů, tak i jejich vývoz do třetích zemí, by se v roce 2022 mohla stát Francie.

ZDROJ:WWW.EKOLIST.CZ, 4. 1. 2021 (KRÁCENO)

Potraviny stále zdražují. Klima i krize potlačují ceny stále výš, říká OSN

Ceny potravin v posledních sedmi měsících celosvětově rostly a v prosinci dosáhly svého maxima za posledních šest let. Zdražily všechny kategorie vyjma cukru, uvedla ve čtvrtek Organizace pro výživu a zemědělství (FAO), která patří pod OSN. Svět se podle ní momentálně nachází v období potravinové inflace. Důvodem je nejen klimatická změna, ale i zásoby, které si státy dělají. OSN uvádí, že cena potravin vzrostla od května o 18 procent. Mezi nejvíce žádané zemědělské komodity pak patří palmový olej a obilí. Ceny nejspíš nezačnou klesat ani v letošním roce, což může ovlivnit ty, kteří kvůli koronaviru přišli o své příjmy. Je tak možné, že mezinárodní konflikty, dopad pandemie a změna klimatických podmínek pro pěstování mohou vyústit v nedostatek určitých potravin, čímž by nejvíce byly zasaženy ekonomicky slabší země.

Proti potravinové inflaci se snaží bojovat i samotné státy. Vývozní gigant pšenice, Rusko, se od února chystá omezit dodávky, a pozastavení exportu kukuřice už momentálně zavedla Argentina, která se kvůli zákazu nyní potýká s plánovanými stávkami farmářů. I přesto, že se ceny v posledních sedmi měsících neustále zvyšovaly, nedosáhly však ještě takových hodnot jako v letech 2008 a 2011, kdy se potraviny zdražily kvůli politické a ekonomické nestabilitě.

ZDROJ:WWW.IDNES.CZ, AUTOR: KOU, 11. 1. 2021 (KRÁCENO)

Japonské supermarkety plánují rozšířit sortiment potravin na úkor spotřebního zboží

Přibližně polovina všech supermarketů v Japonsku plánuje zvýšit sortiment zpracovaných potravin, polotovarů, hotových jídel, dále pak čerstvého ovoce, zeleniny a masa. Průzkum provedla Národní asociace supermarketů u dvou set svých členů napříč Japonskem. Dle výsledků průzkumu většina supermarketů plánuje zvýšit množství nabízených potravin a snížit nabídku nepotravinářské zboží.

51 % účastníků průzkumu chce v budoucnu rozšířit sortiment zpracovaných potravin a skoro 40 % plánuje rozšířit sortiment čerstvého ovoce, zeleniny, masa a masných produktů. Už v letošním roce došlo k nárůstu nabízených potravin o 23 %, masa, ovoce a zeleniny o 13 %. Nabídka nepotravinářského zboží poklesla o 10 % a pětina zúčastněných se vyslovila pro jejich další snižování.

Trend domácího vaření je v Japonsku v současnosti velmi populární, což by mělo nadále zvyšovat prodej brambor, cibule, dále pak zeleniny, hub a ovoce. Pokud jde o maso, z důvodu menší návštěvnosti restaurací roste prodej hovězího masa pro přípravu steaků a dalších druhů vhodných pro grilování (yakiniku).

Z důvodu epidemie covid – 19 dochází také ke změnám způsobu placení za nakoupené zboží, kdy 65 % supermarketů zavedlo samoobslužné pokladny, další obchody plánují zavádět platby přes QR kód. Japonsko je zemí, kde nejrozšířenějším způsobem placení jsou platby v hotovosti (80 % veškerých plateb). Japonská vláda hodlá zdvojnásobit podíl bezhotovostních plateb do roku 2027 z 20 % na 40 %.

IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ, 19. 12. 2020

Japonská pivovarnická společnost Kirin vyvíjí vinný ocet obsahující chmelový extrakt

Společnost Trinus společně s pivovarnickým holdingem Kirin vyvíjí nové ▸

produkty, které prezentují na crowfundingových stránkách s cílem zjistit jejich potenciál u zákazníků. Nyní byl představen vinný ocet nazvaný Hoplus. Zákazník si může vybrat mezi čtyřmi příchutěmi – yuzu (citrus), pomeranč, broskev a víno. Firma INHOP, která chce výrobek uvést na trh, se specializuje právě na chmelový extrakt, který je použit jako ingredience do různých produktů. V letošním roce uvedla na trh chmelové gumové bonbony a tablety. Společnost INHOP byla založena minulý rok jako joint venture pivovarnické skupiny Kirin (jeden z největších odběratelů českého chmele v Japonsku) a firmou Dentsu. Firma se nyní snaží získat povědomí u japonských zákazníků, kterým chmelový extrakt dosud není příliš znám. Vinný ocet si vybrala proto, že jde o důležitou ingredienci v japonské tradiční kuchyni. Používá se při přípravě suši, zeleniny a ryb. Produkce vinného octa v Japonsku roste o 5 % ročně. Společnost nyní investuje do výzkumu účinků chmelového extraktu na zdraví lidí.

IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ, 19. 12. 2020 (KRÁCENO)

Ve stárnoucím Japonsku se zmenšují balení potravin, ale zvyšují se jejich ceny

8. 1. 2021 – Ceny potravin se za posledních osm let zvýšily o 4 %, ale zohledníme-li jejich čistou hmotnost, je zvýšení ve skutečnosti o 11 %. Jak postupně klesá počet lidí v domácnostech, zvyšuje se poptávka po menších baleních.

Například japonský výrobce Kewpie zmenšil v roce 2013 balení majonézy z 500 gramů na 450 gramů. Společnost zjistila, že s klesajícím počtem lidí v domácnostech, nemohou zákazníci spotřebovat 500 gramovou sklenici v doporučené době jednoho měsíce. Snížením hmotnosti se reálná cena zvýšila o 8 %, avšak výše tržeb zůstala nezměněna. Švýcarský potravinářský konglomerát Nestlé snížil čistou hmotnost instantní kávy ze 150 gramů na 120 gramů.

Spolu s nižší hmotností zboží, spotřebitelé přijali i nenápadný růst cen. Průměrná hmotnost potravinářských výrobků v Japonsku v roce 2019 činila 227 gramů, což je pokles o téměř 7 % oproti roku 2012. Velikost balíčků másla se zmenšila o 9 %, ale cena ve stejném období vzrostla o 12 %. U instantní kávy klesla hmotnost o 23%, ale cena vzrostla o 27 %.

Přestože se japonská populace od roku 2008 zmenšuje, počet jednotlivých domácností se zvyšuje. Průměrný počet lidí v domácnosti v roce 2019 byl 2,2. Počet jednočlenných domácnosti roste a zvyšuje se také zájem o menší porce potravin. Potravinářům rostou výrobní náklady s nutností jednotlivě balit menší výrobky, ale své zisky si drží tichým zvyšováním cen.

Situace se však může změnit. Národní institut pro výzkum populace a sociálního zabezpečení předpovídá, že počet domácností v Japonsku začne klesat od roku 2024. Pokud k tomu dojde, klesne také poptávka po menších produktech. Potravinářské společnosti nebudou schopné udržet své zisky a ceny potravin by mohly klesnout. Spotřebitelé by se pak mohli krátkodobě těšit z nižších cen, ale z dlouhodobého hlediska bude ekonomika trpět deflací.

ZPRACOVALA: IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÁ DIPLOMATKA VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ

Srbská vláda na svém zasedání dne 29. 12. 2020 schválila vyhlášku, kterou se stanovují subvence do zemědělství pro rok 2021 v celkové výši kolem 53 mld. dinárů (1EUR = cca. 117,58 dinárů)

Vyhláška, která vstoupila v platnost 1. 1. 2021, stanovuje rozdělení prostředků do jednotlivých sektorů a programů. Kromě tradičních oblastí jako je podpora výroby mléka a chovu dobytka, chce Srbsko více podpořit nově i sektory jako je vinařství, vinohradnictví nebo agroturistika. Srbsko chce také podpořit mladé zemědělce s cílem jejich udržení na venkově. Ministr zemědělství Branislav Nedimović pro portál „e-Kapija" uvedl, že v březnu bude vypsána výzva určená pro podporu mladých zemědělců, kde 50 % prostředků pro plánovanou investici bude přiděleno formou grantu, 40 % bude úvěr a jen 10 % bude zapotřebí financovat z vlastních prostředků. Tyto prostředky budou určeny mladým zemědělců především v devastovaných oblastech ve východním a jižním Srbsku a to na nákup mechanizace a zařízení pro pěstování zeleniny a ovoce a chov dobytka. Ministr také sdělil, že jedním z cílů podpor je pozvednout srbské vinohradnictví s tím, že ročně by mělo přibývat 600–800 hektarů nových vinohradů. Vyhláška také stanovila objemy prostředků pro čerpání podpor z IPARD fondů na roky 2021–2023, ze kterých budou mít srbští zemědělci možnost každý rok vyčerpat 6,3 mld. dinárů (cca. 53,5 mil. EUR). Srbsko zajišťuje v rámci tohoto programu ze svého rozpočtu 1,6 mld. dinárů a zbylou částku 4,7 mld. dinárů poskytuje v rámci finanční pomoci Evropská unie.

ZPRACOVAL: VLADIMÍR VÁŇA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V BĚLEHRADĚ, E-MAIL: VLADIMIR_VANA@MZV.CZ

Možnost nákazy prostřednictvím kontaktu s kontaminovanými potravinami nebo obalovými materiály je v Číně považováno za jedno z hlavní rizik při boji s COVID-19

18. 12. 2020 V uplynulých měsících začaly čínské úřady věnovat zvýšenou pozornost možnosti přenosu koronaviru prostřednictvím mražených potravin. Prakticky veškeré zásilky potravin v chladícím řetězci jsou testovány na stopy koronaviru, což vedlo k odhalení řady pozitivních případů zejména u mraženého masa a mořských plodů.

Čínské úřady nezveřejňují parametry tohoto testování ani bližší informace o výsledcích, uvádějí však, že je virus schopen přežít delší dobu v chladném a vlhkém prostředí. Vzhledem k nízkému počtu nakažených uvnitř Číny je možnost nákazy prostřednictvím kontaktu s kontaminovanými potravinami nebo obalovými materiály považována za jedno z hlavní rizik při boji s COVID-19 v Číně. Větší opatrnost se projevuje i v chování čínských spotřebitelů, kteří se mnohdy raději rozhodnou pro domácí produkci, což však žene její ceny vzhůru. Paradoxně tak vzniká situace, kdy se lidé s nižšími příjmy musí spokojit s importovanými potravinami.

Některé oblasti v Číně dokonce sáhly k dramatičtějším řešením a zcela zakázaly prodej a skladování importovaných chlazených potravin. Podle čínského zpravodajského portálu Global Times dostalo 24 domácností pokutu za nákup vepřového masa přes online platformu poté, co byla zásilka, ze které maso pocházelo, pozitivně otestová-

na na COVID-19. Úřady nyní vyšetřují i platformu Meituan, přes kterou bylo maso zakoupeno. Lidé, kteří si maso zakoupili, se museli kromě pokuty podrobit i domácí karanténě a byli vyzváni, aby podali výpověď ze zaměstnání. Někteří z nich však uvedli, že si nebyli zákazu prodeje importovaného masa vědomi, a nevěděli, že maso pochází ze zahraničí. Provinční úřady se po vlně kritiky omluvily a označily svou reakci za přehnanou.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ

Tisková zpráva EK: Komise vítá politickou dohodu o programu „Clo“

15. prosinec 2020, Brusel – Komise vítá politickou dohodu o novém programu „Clo“ na období let 2021–2027, které dnes dosáhly Evropský parlament a členské státy EU. Nový program s rozpočtem 950 milionů eur přispěje k další modernizaci celní unie tím, že ji vybaví nástroji potřebnými k provádění náležitých kontrol, k udržení kroku s rostoucím objemem obchodu a k boji proti novým formám podvodů. Přispěje k provádění akčního plánu EU v celní oblasti, který byl přijat v září tohoto roku.

Krize způsobená koronavirem zdůraznila význam rychlých a zároveň spolehlivých celních procesů a podpory vnitrostátních celních orgánů při spolupráci a výměně informací. Nový program „Clo“ usnadní vnitrostátním orgánům výměnu informací a údajů a umožní jim navrhovat účinnější strategie řízení rizik pro boj proti celním podvodům a pro řešení bezpečnostních hrozeb. Program rovněž podpoří celní správy poskytnutím vhodné odborné přípravy a nástrojů pro přechod do digitálního prostředí.

(KRÁCENO)